

22550 Oplæringsvejleder, SOSU, basis

Inspirationsmateriale til brug i undervisningen

Udviklet af:

Menelaos Marinos

Underviser

Kompetencecenter; SOSU H

E-mail: mem@sosuh.dk

Marianne Ruth Kristensen

Underviser

Kompetencecenter; SOSU H

E-mail: mrk@sosuh.dk

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
Uddannelsens udbytte.....	6
2. Uddannelsens sammenhæng til jobområde (FKB)	7
Arbejdsfunktioner	7
Deltagerforudsætninger	7
Relevante uddannelser at kombinere med.....	7
3. Ideer til tilrettelæggelse.....	8
Didaktiske overvejelser for tilrettelæggelse af uddannelsen.....	8
Læringsforudsætninger	9
Læreprocessen og indhold	10
Rammefaktorer	10
Mål og vurdering.....	10
Inspiration og vejledning om prøveafholdelsen	11
Produkterne i arbejdsportfolio	12
I relation til rettevejledning	12
4. Temaer.....	13
Tema 1: Den overordnede uddannelsesopbygning.....	14
Mål 1: Social- og sundhedsuddannelserne.....	15
Mål 2: Forstå og omsætte oplæringsmål ud fra organisations- og sektorkendskab	17
Tema 2: Elevforudsætninger.....	20
Mål 3: Elevforudsætninger	21
Mål 4: Motivation og ressourceorienteret Vejledning	25
Mål 10: Arbejdsfællesskaber og situeret Læring	28
Tema 3: Vejlederens roller og ansvar.....	31
Mål 5: Faglig identitet.....	31
Mål 8: Feedback.....	34

Mål 9: Vejledning, refleksion, samtaler og evaluering	36
Tema 4: Didaktik og læring	39
Mål 3: Elevforudsætninger, didaktik og læring	40
Mål 6: Læring tilpasset den enkelte elev udvikling af erhvervsfaglig kompetence	41
Mål 7: Bevidst brug af kommunikation.....	44
Litteraturliste.....	59

1. Indledning

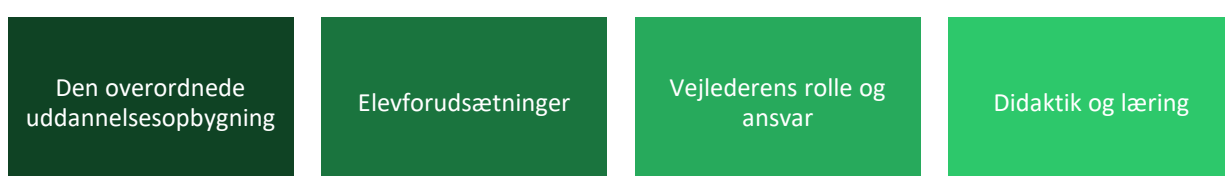
Både Børne- og undervisningsministeren og FEVU's parter er optaget af at sikre gode erhvervsuddannelser, herunder gode oplæringsforløb. Rambøll Management Consulting fremhæver i rapporten "Kortlægning af virksomme indsatser, der kan øge gennemførelsen og reducere frafaldet på social- og sundhedsuddannelsernes hovedforløb" (Rambøll Management Consulting, 2024) at bl.a. oplæringen er et tidspunkt i uddannelsen, hvor elever kan opleve en række udfordringer, som kan have betydning for elevernes frafald. Dette stiller krav til oplæringsvejledernes kompetencer. Professionalisering af oplæringsvejledningen er derfor afgørende for at sikre høj kvalitet i uddannelsesforløbet, understøtte udviklingen af dygtige elever og styrker mulighederne for, at elever fuldfører erhvervsuddannelserne.

På baggrund af analysen, "Eftersyn af FEVU's arbejdsmarkedsuddannelser i oplæringsvejledning" udarbejdet af Nationalt Center for Erhvervspædagogik (Nationalt Center for Erhvervspædagogik (NCE), 2024), iværksatte Fællesudvalget for Erhvervsrettede Velfærdsuddannelser (FEVU) revision/udvikling af en række arbejdsmarkedsuddannelser i oplæringsvejledning for at matche arbejdsmarkedets fremtidige krav og behov og dermed medarbejdernes behov for kompetenceudvikling inden for området. Som noget nyt tegnes der uddannelsesmuligheder for hhv. SOSU og PA-vejledere.

Eftersynet viste et overordnet behov for professionalisering af vejlederuddannelserne, så vejlederen i højere grad skal kunne vejlede elever med varierende forudsætninger, skabe meningsfulde sammenhænge på tværs af vekseldannelsens skole- og oplæring, understøtte og facilitere elevernes relationskompetence og refleksion over egen praksis og videreudvikle vejledningen og læringsmiljøet på oplæringsstedet (Nationalt Center for Erhvervspædagogik (NCE), 2024).

Eftersynet danner grundlag for fire overordnede temaer, der er gennemgående for alle oplæringsvejlederuddannelser. De gennemgående fire overordnede temaer fremgår af nedenstående figur 1.

Figur 1: Temaer for FEVU's oplæringsvejlederuddannelser.

Den overordnede uddannelsesopbygning

- Forståelse for erhvervsuddannelserne og deres opbygning, system og sektorforståelse, betydning af oplæringsvejledningsopgaven som en del af opgavevaretagelsen i velfærdssektoren.

Elevforudsætninger

- Indsigt i og metoder til at arbejde med alle elevgrupper inden for social- og sundhedssektoren og den pædagogiske sektor med sigte på at favne og levere professionel oplæring ift. forskellige forudsætninger og behov.

Vejlederens rolle og ansvar

- Oplæringsvejlederens rolle og ansvar som ansvarstagende ressourceperson i organisationerne, samt kompetencer til at varetage de forskellige opgavetyper knyttet til disse roller og ansvar.

Didaktik og læring

- Indsigt i og forståelse for at omsætte teorier om læring i meningsfulde fællesskaber på oplæringsstedet, samt facilitere løbende opfølgning på elevens læring og progression.

De fire temaer danner et fælles afsæt for, hvad deltagerne undervises i på tværs af uddannelserne. Temaerne vil være vægtet forskelligt i de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser med udgangspunkt i den handlingsorienterede målformulering for den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse.

Nærværende arbejdsmarkedsuddannelse *Oplæringsvejleder SOSU-elever, basis* er et 11-dages basismodul, som tager afsæt i alle fire temaer; den overordnede uddannelsesopbygning, elevforudsætninger, vejlederens rolle og ansvar samt didaktik og læring.

Se alle arbejdsmarkedsuddannelserne inden for oplæringsvejledning [her](#).

Uddannelsens udbytte

Uddannelsen giver deltagerne kompetencer til at tilrettelægge vejledning baseret på viden om social- og sundhedsuddannelserne og arbejdspladsens opgaver. Deltagerne lærer at forstå og imødekomme forskellige elevforudsætninger samt at identificere og anvende relevante redskaber til vejledning, refleksion, samtaler og evaluering. Derudover opnår de færdigheder i at vurdere og formidle deres fagprofessionelle arbejde samt inddrage eleverne i arbejdsfællesskabet på oplæringsstedet.

2. Uddannelsens sammenhæng til jobområde (FKB)

Moder-FKB:

2885 Omsorg og pleje i det kommunale sundhedsvæsen.

Endvidere tilknyttet følgende af FEVU FKB'ere:

2223 Socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap.

2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet.

Arbejdsfunktioner

Uddannelsen er en basisuddannelse for oplæringsvejledere, der som en del af det daglige arbejde tilrettelægger og gennemfører vejledning i forhold til udviklingen af erhvervsfaglige kompetencer hos elever, som er i oplæring som social- og sundhedshjælpere eller social- og sundhedsassistenter.

Deltagerforudsætninger

Uddannelsen er målrettet til social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter. Det anbefales, at deltageren har erfaring inden for arbejdsområdet og har uddannelsesmæssige forudsætninger svarende til den erhvervsuddannelse, der uddannes elever til.

Relevante uddannelser at kombinere med

Strukturen for opbygningen af arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) målrettet oplæringsvejlederne er udformet således, at oplæringsvejlederne kan følge den som en strategisk kompetenceudviklingsplan og dermed sikre sig en relevant faglig baggrund. Medarbejdere vælger uddannelse med afsæt i forudgående kompetencer og den enkelte deltagers udviklingsbehov.

Basisuddannelser:

- 22551 Oplæringsvejleder, PA, basis 1.
- 22552 Oplæringsvejleder PA, basis 2.

Ajourføring:

- 22553 Oplæringsvejleder, SOSU/PA, ajourføring.

Overbygningsmoduler:

- 22554 Oplæringsvejleder, SOSU/PA, overbygning 1.
- 22555 Oplæringsvejleder, SOSU/PA, overbygning 2.

Specialiseringsmoduler:

- 22557 Sprogudviklende metoder.
- 22556 Simulation som pædagogisk metode.
- 20813 Digitale vejlederkompetencer SOSU/Pædagogisk assistent.
- 49545 Praktikvejleder i tværprofessionelle læreprocesser.
- 22558 Udvikling og koordinering af uddannelse.
- 42923 Praktikvejl. Af PAU- & SOSU elever - særlig indsats.
- 48383 Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever, EUX, Talent.

Eksempler på øvrige relevante uddannelser at kombinere med:

- 49933 Projekt- og kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet.
- 47632 Den personlige uddannelses- og jobplan.
- 46977 Kvalitet i offentlige velfærdsydelser.
- 45369 Videndeling og læring for medarbejdere.
- 42834 Anerkendende kommunikation i omsorgsarbejdet.
- 40144 Kollegial supervision på pæd.- eller sosuområdet.
- 40142 Dokumentation og evaluering af pæd./sosuarbejde.
- 22025 Samarbejde med pårørende.
- 44383 Medarbejderen som deltager i forandringsprocesser.
- 40606 Arbejdsmiljø i sosu-arbejdet - etik og adfærd.
- 40823 Patientsikkerhed og utilsigtede hændelser.
- Specifikt for oplæringsvejledere på det pædagogiske område.
- 49857 Evaluering og pædagogisk læringsmiljø i dagtilbud.
- 44274 Konflikthåndtering i pædagogisk arbejde.
- 48729 Refleksionsmetoder i den pædagogiske praksis.

Se alle FEVU's uddannelser her: <https://www.sevu.dk/fevu/amu-uddannelser>

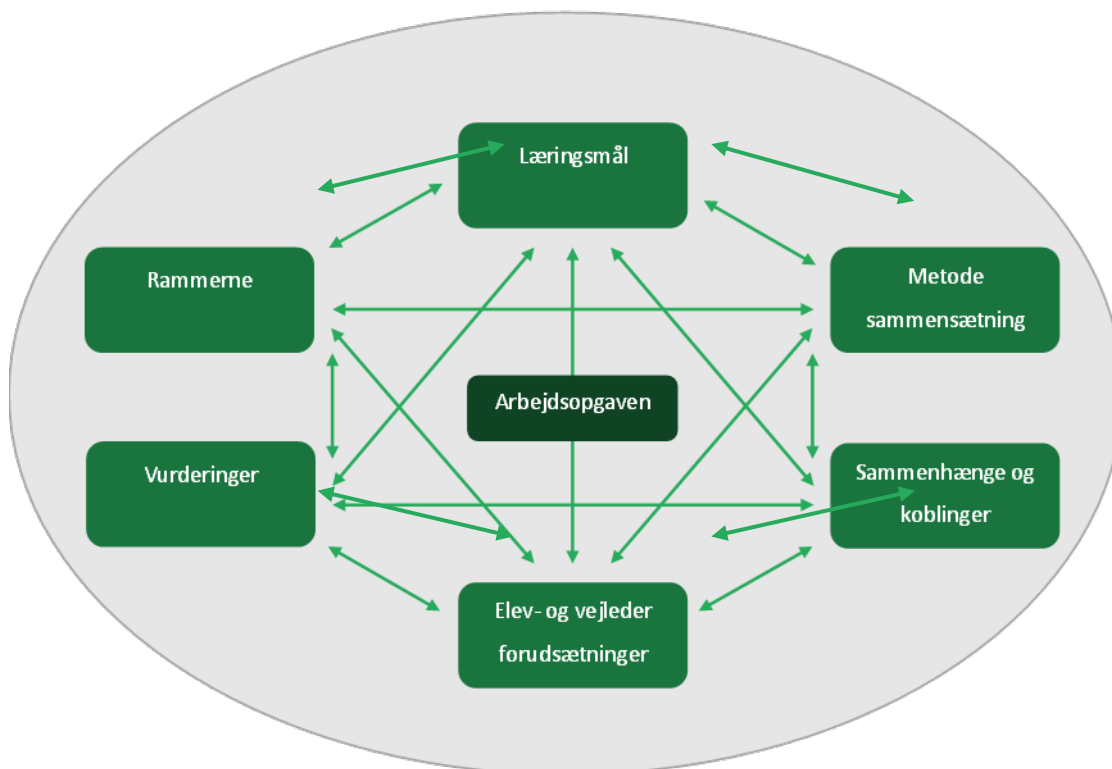
3. Ideer til tilrettelæggelse

Didaktiske overvejelser for tilrettelæggelse af uddannelsen

Didaktiske overvejelser for tilrettelæggelse af uddannelsen er inspireret af flere forskellige kilder, jf. afsnit 'Læreprocessen og indhold' nedenfor. Men det kan særligt anbefales, at underviser er orienteret om

Praktikkens Didaktik, praktikvejledning på SOSU og PAU af Jan Bisgaard, Inge Lerbech og Dorthe Thanning. 2019 Gyldendal som grundbog. Modellen 'Praktikkens didaktik' illustrerer - på baggrund af oplæringsstedets læringsmiljø og med arbejdsopgaven i fokus - den gensidige afhængighed imellem elevens oplæringsmål, elev- og vejlederforudsætninger, rammefaktorer, metodesammensætning, sammenhænge og koblinger mellem skole og oplæring/oplæring og oplæring samt vurdering.

Figur 2: Model for praktikkens didaktik

Kilde: Egen illustration på baggrund af Bisgaard, Lerbech & Thanning, 2019, s.119.

Modellen kan danne et godt udgangspunkt for sammen med deltagerne under uddannelsen at tænke "hele vejen rundt" omkring oplæringsvejledningens dimensioner.

Som ny underviser på Oplæringsvejlederuddannelsen basis kan du eventuelt også finde inspiration i "Undervisning på Arbejdsmarkedsuddannelserne - Håndbog til faglærere" (se link; kortlink.dk/2rup6) i tilrettelæggelse af uddannelsen.

Læringsforudsætninger

Tilrettelæggelsen af indholdet på denne uddannelse tager sit udspring i organisationers forskelligheder ift., hvordan de kan have valgt at organisere oplæringsvejledningen. Inspirationsmaterialet med inspiration til undervisningens tilrettelæggelse er derfor blandt andet baseret på at invitere deltagerne ind til refleksion

over forskellige måder at tilrettelægge og organisere vejledning og invitere til dialog om hvordan det kan stille forskellige krav til vejlederrollen.

Uddannelserne kan gennemføres som selvstændige uddannelser eller i kombination ift. lokale behov.

Læreprocessen og indhold

Bag de foreslåede ideer og opgaver til undervisningsmateriale ligger inspirationer fra såvel et instruktivistisk (se fx (Skinner, 1954), konstruktivistisk (se fx (Bruner, 1966) som et socialkonstruktivistisk (se fx (Vygotsky, 1978), (Lave & Wenger, 1991) (Bandura, Social Learning Theory). læringssyn. Der vil således både være korte oplæg, der klæder deltagerne på teoretisk, men også læringselementer og tilhørende opgaver, der tager udgangspunkt i deltageres praksisnære erfaringer, der gøres til genstand for refleksion, diskussion og feedback.

Rammefaktorer

Uddannelsen er rammesat til 11 undervisningsdage.

Oplæringsvejlederuddannelsen kan med fordel tilrettelægges som et forløb på tre moduler over fem uger fx 4 dage + 3 dage + 4 dage. (dvs. deltagerne har en arbejdsuge mellem hvert modul). Det giver deltagerne mulighed for i "mellemugen" at forlænge og fordybe læringsprocessen, reflektere over egen praksis, anvende ny viden og afprøve forskellige metoder i egen (oplærings)praksis. For at facilitere denne proces foreslås det, at deltagerne arbejder med refleksionsopgaver i mellemugerne.

Mål og vurdering

Det anbefales, at underviser over for deltagerne skaber et overblik over AMU-målet og relevansen for de temaer, som deltagerne arbejder med. Dette vil synliggøre opnåelse af de handlingsorienterede AMU-mål og sammenhængen mellem mål, tilegnelse af læring, forberedelse til prøven og deltageres evaluering.

Figur 3: Handlingsorienteret mål for arbejdsmarkedsuddannelsen: 22550 Oplæringsvejleder, SOSU-elever, basis.

Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelsen:

Deltageren kan:

1. tilrettelægge vejledning med afsæt i viden om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent og medvirke til at skabe meningsfulde sammenhænge mellem skole og oplæring.
2. forstå og omsætte oplæringsmålene i forhold til kerneopgaven og ud fra organisations- og sektorkendskab samt inddrage relevante tværfaglige og tværsektorielle samarbejdspartnere til at understøtte elevens opnåelse af oplæringsmålene.
3. med viden om unge og voksne elevers kulturelle baggrund og deres forskellige faglige, personlige, sociale og læringsmæssige forudsætninger, planlægge og gennemføre oplæringsforløb for den enkelte elev.
4. tage afsæt i den enkelte elevs ressourcer og støtte og motivere elever på en sådan måde, at eleven inddrages i tilrettelæggelsen af egen uddannelse.
5. reflektere over, vurdere og formidle eget fagprofessionelle arbejde med afsæt i rollen som oplæringsvejleder med henblik på elevens udvikling af faglig identitet.
6. identificere og udvælge læringsmuligheder, der understøtter elevens udvikling af erhvervsfaglig kompetence.
7. ved bevidst brug af kommunikation, understøtte unges og voksnes elevers refleksion over egen og andres praksis.
8. anvende feedback som metode til facilitering af elevens læring og evne til selvevaluering.
9. planlægge og strukturere et oplæringsforløb og anvende forskellige redskaber og metoder i vejledning, refleksion, samtaler og evaluering.
10. med afsæt i en forståelse af unges og voksnes elevers forskellige værdier og normer, inddrage eleven i arbejdsfællesskabet på oplæringsstedet.

Inspiration og vejledning om prøveafholdelsen

Prøveformen er en mundtlig prøve med udgangspunkt i portfolio. Prøveformen tager afsæt i, at der på uddannelsen arbejdes med at udarbejde en række forskellige produkter i en arbejdsfolio undervejs i

uddannelsen. Et af disse produkter skal udvælges og danne baggrund for prøven. Se nærmere detaljer i prøvebeskrivelse, prøveforlæg og rettevejledning.

Find prøvematerialerne via dette link: <https://www.sevu.dk/fevu/amu-uddannelser> [Søg på AMU nummeret 22550]. I tilrettelæggelsen af undervisningen kan underviseren læse afsnittene nedenfor for inspiration til anvendelse af et produkt fra en arbejdsportfolio til en prøve.

Produkterne i arbejdsportfolio

Produkterne i arbejdsportfolio tager afsæt i de handlingsorienterede AMU-mål, de faglige emner/temaer der undervises i, skriftlige refleksioner, cases og erfaringer fra praksis, som er udviklet på uddannelsen. Deltageren modtager under uddannelsen løbende vejledning i udarbejdelse af produkterne i arbejdsportfolio. I hele forløbet, både i undervisning, under prøveforberedelse og til prøven, har deltagerne de nødvendige materialer, udstyr og hjælpemidler til rådighed for at kunne arbejde med at fremstille produkter til arbejdsportfolio og relatere dem til undervisningens mål. I tilrettelæggelsen af uddannelsen er det vigtigt, at tage hensyn til uddannelsens prøvebeskrivelse, herunder beskrivelse af det produkt fra deltagerens arbejdsportfolio, som skal vælges og danne baggrund for prøven.

Produkterne i arbejdsportfolio kan være noter og produkter fra undervisningen, besvarelser af opgaver (mindmaps, skemaer mm.) og logbogsrefleksioner.

Der lægges op til, at alle undervisningsdage afsluttes med logbogsrefleksioner.

I relation til rettevejledning

FEVU har udarbejdet et eksempel på, hvordan en konkret besvarelse med vurdering kunne se ud.

Produktet kunne fx være at deltageren som led i undervisningen har haft til opgave at udarbejde et samtaleskema til eleven efter elevens første 2 uger på arbejdspladsen. Dette samtaleskema med tilhørende refleksioner er udvalgt af deltager og underviser har fundet, at det kan danne grundlag for den mundtlige afprøvning.

I relation til prøvespørgsmålene ville indholdet af den mundtlige prøve kunne omfatte:

1. Deltageren giver en faglig relevant begrundelse for at et samtaleskema efter elevens første 14 dage er et relevant arbejdsredskab i opgaven som oplæringsvejleder (besvarelsen relateres til de handlingsorienterede mål 1, 3 og 10).
2. Deltageren vil kunne redegøre for deltagerens eget læringsudbytte ved arbejdet med samtaleskemaet – fx ved at komme ind på hvordan samtaleskemaet støtter og styrker oplæringsvejlederens

kompetencer til bevidst at udvælge kommunikationsredskaber – samt hvordan samtaleskemaet giver mulighed for feedback der faciliterer læring (besvarelsen relateres til de handlingsorienterede mål 2, 6 og 7).

3. Deltageren kan bruge samtaleskemaet som eksempel på at redegøre for, at opgaven som oplæringsvejleder indebærer systematisk at følge op på elevens læring, hvilket eksempelvis et samtaleskema kan være et redskab til (besvarelsen relateres til det handlingsorienterede mål 8 og 9).
4. Endelig vil den mundtlige præsentation indebære, at deltageren fortæller om, hvordan samtaleskemaet er blevet til på baggrund af relevant teori og relevante fagbegreber om at udvælge relevante læringsmuligheder til den konkrete elev, og at deltageren med teori og fagbegreber demonstrerer at han eller hun kan omsætte oplæringsmål i forhold til arbejdsopgaver (besvarelsen relateres til de handlingsorienterede mål 4 og 5).

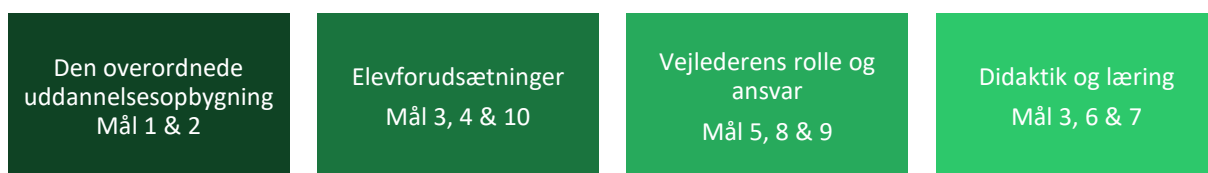
4. Temaer

I inspirationsmaterialet præsenteres målene ud fra de fire temaer:

- Tema 1 – Den overordnede uddannelsesopbygning
- Tema 2 – Elevforudsætninger
- Tema 3 – Vejlederens rolle og ansvar
- Tema 4 – Didaktik og læring

Koblingen mellem de handlingsorienterede AMU-mål og de fire overordnede tematikker skitseres i nedenstående model:

Figur 4. Opbygning af oplæringsvejlederuddannelsen SOSU basis.

Den enkelte underviser vælger selv rækkefølgen af mål og temaer i den endelige tilrettelæggelse af uddannelsesforløbet. Materialet skal således ikke læses som, at man starter med mål 1, på dag 1, mål 2 på dag 2 osv. Det kan anbefales at gennemføre en simulationsøvelse fx på dag 3. Til sidst i materialet findes forslag til en afsluttende opgave, som gennemføres på en af uddannelsens sidste dage, men før prøveafholdelse.

Præsentation af overvejelser om temaer i undervisningen og relationen til uddannelsens mål

Under hvert tema er de relaterede handlingsorienteret mål beskrevet i forhold til den viden og de færdigheder deltagerne forventes at tilegne sig i løbet af uddannelsen. Hernæst følger emner og ideer til, hvordan undervisningen kan tilrettelægges. Derefter beskrives, hvilke kompetencer der forventes at deltagerne tilegner sig ved at arbejde med målet.

Hvert AMU-mål er blevet behandlet ift., hvilket indhold der skal til for, at deltagerne når den nødvendige viden om og færdighed i målet sat i relation til det overordnede tema.

Tema 1: Den overordnede uddannelsesopbygning

Under dette tema er hensigten, at deltageren får et overblik i forhold til opbygning og indhold i de aktuelle social- og sundhedshjælper- og social- og sundhedsassistentuddannelser. Deltageren får kendskab til de særlige forhold, styrker og muligheder, der ligger i en erhvervsuddannelse, der er karakteriseret ved at være en vekseluddannelse mellem skole og oplæring. Her er det særlige, at den praktiske oplæring er en stor del af uddannelsen. Viden, færdigheder og kompetencer tilegnes således gennem teoretiske og kropslige erfaringer i både skole- og oplæringsforløb.

Ligeledes betyder kendskabet til uddannelsen, at man som oplæringsvejleder kan møde eleven i forhold til et relevant vejledningsniveau, der bygger på viden om, hvilke faglige kompetencer der skal udvikles gennem uddannelsen, og hvad eleven har med sig af forudsætninger. Det kan fx være relevant at vide, om eleven har gennemgået grundforløb 1 eller 2 – eller har deltaget i begge grundforløb.

Endelig er der lagt særlig vægt på at skabe mulighed for sammenhæng, mening og overførbare af ”det lærte” mellem skole- og oplæringsperioderne og dermed transfer for eleven. Dette medfører, at oplæringsvejlederen ikke bare skal have et godt kendskab til indholdet i uddannelsen, men også skal have en opmærksomhed på og adgang til forskellige ressourcepersoner og samarbejdspartnere i forhold til den enkelte elev, så der sikres de bedst mulige ressourcer og tiltag omkring elevens samlede uddannelsesforløb.

I temaet indgår et fokus på kerneopgaven, som medarbejdere i praksis løfter inden for de givne nationale og lokale politikker og retningslinjer. Omdrejningspunktet er fokus på bevidstheden om egne kompetencer inden for de professionelle og sektorielle rammer. Denne bevidsthed rummer et blik for en praksis og faglig ageren, der på den ene side, tager udgangspunkt i borgeren, og på den anden side er underlagt nationale politikker og lokale kvalitetsstandarder. Samlet set fordrer det, at oplæringsvejlederen kan repræsentere en organisations- og systemforståelse i løsning af kerneopgaven med fokus på oplevet kvalitet hos den enkelte borger. At skulle formidle og tydeliggøre tværsektorielle samarbejder samt faglige afgrænsninger

mellem sektorer stiller krav til oplæringsvejlederens analytiske kompetencer, faglige overblik samt organisations- og systemkendskab. Oplæringsvejlederen skal kunne gennemskue kompleksiteten for at kunne vejlede inden for de sektorielle rammer samt fremstå med et overblik, der kan markere de aktuelle faglige kompetencer, og samtidig kunne henvise og guide eleven til relevante kollegaer og fagpersoner med specifik viden og kompetencer.

Temaet omfatter undervisning i relation til mål 1 og mål 2

Mål 1: Social- og sundhedsuddannelserne

Mål 1: *Deltageren kan tilrettelægge vejledning med afsæt i viden om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent samt medvirke til samspillet mellem skole og oplæring.*

Dette første mål er fundamentet for oplæringsvejlederuddannelsen. Det handler om at sikre, at deltageren får en forståelse af, erhvervsuddannelsessystemet, idet viden om social- og sundhedsuddannelserne og forståelsen for samspillet mellem skole og oplæring og kompetencer til at tilrettelægge vejledning er helt central for uddannelsen.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden

Deltageren opnår viden om:

- ✓ Erhvervsuddannelsens opbygning (grundforløb, hovedforløb) og vekseluddannelse
- ✓ Bekendtgørelsens formål, niveau, varighed og kompetencemål
- ✓ Uddannelsesordningen til social- og sundhedshjælperuddannelsen og social- og sundhedsassistentuddannelsen (oplæringsmål og fagmål)
- ✓ Den lokale uddannelsesplan
- ✓ Skoleperiodens temaopbygning
- ✓ Skolens forberedelse til oplæring i praksis og oplæringens forberedelse til skoleperiode
- ✓ Samspil mellem skole og oplæring inkl. transfer, samarbejdsaftaler, oplæringserklæringer etc.

Færdigheder

Deltageren kan:

- ✓ Tilrettelægge forløb, der understøtter elevens progression
- ✓ Skabe synlige sammenhænge mellem teori og praksis
- ✓ Inddrage aktuelle temaer fra undervisningen fra skolen til oplæringen
- ✓ Medtænke relevante samarbejdspartnere for at sikre kvalitet i oplæringen

Tidsforbrug

- 🕒 En undervisningsdag

Målet anbefales at introduceres på første undervisningsdag.

Emner

- ❖ Bekendtgørelse, uddannelsesordning og lokal uddannelsesplan
- ❖ Vekseldannelse og samarbejde mellem oplæringssteder og skole
- ❖ Transfer og særlige læringsmuligheder i oplæringen

Oplæg

- 🔧 Uddannelsens opbygning og elevernes kompetenceudvikling undervejs
- 🔧 Transfer og dets betydning i social- og sundhedsuddannelserne

Eksterne oplægsholdere kan fx være:

- 🔧 Studievejleder/oplæringskoordinator: Gennemgang af lokal uddannelsesplan og bekendtgørelser/uddannelsesordninger – og eksempler på samarbejder
- 🔧 Uddannelsesansvarlig eller erfaren oplæringsvejleder: Samarbejdsprocesser, herunder eksempler på, hvordan skolen og oplæringsstederne lokalt samarbejder omkring elevernes uddannelse.
- 🔧 Underviser fra grunduddannelsen: Temaer i skoleforløbet

Forslag til opgaver

Opgave: Gruppedrøftelser

💬 **Samarbejde om elevens uddannelsesforløb**

Understøttelse af transfer: Hvordan kan jeg som oplæringsvejleder samarbejde med eleven, skolen/elevens kontaktlærer/studievejleder om elevens uddannelsesforløb, så der skabes sammenhæng mellem praksis og skoleperioder i uddannelsen?

💬 **Analyse af lokal uddannelsesplan og de lokale værktøjer med særligt fokus på overgange i uddannelsesforløbet**

Find frem til, hvad oplæringsvejlederen særligt skal have fokus på, og hvilke kompetencer det kræver af oplæringsvejlederen.

💬 **Gennemgang af oplæringsmål i forhold til teori og praksis**

Med afsæt i oplæringsmålene skal deltagerne have mulighed for at gå på opdagelse i teoriperiodens temaer. Herved skabes et overblik over, hvilke opgaver og funktioner eleven skal have mulighed for at arbejde med i oplæringsperioden, for at understøtte kobling af elevens teoretiske og praktiske læring.

Opgave: Find oplysninger om uddannelsen

💬 Deltagerne bedes undersøge, hvilke oplysninger der findes på det lokale uddannelsesstedets hjemmeside om oplæring, og se hvad de kan anvende det til i arbejdet som oplæringsvejleder. Det samme gælder en gennemgang af oplysninger på SEVU's hjemmeside og den kommunale side. Hvis det ønskes, kan der inddrages bekendtgørelser og andre lokale retningslinjer.

Mål 2: Forstå og omsætte oplæringsmål ud fra organisations- og sektorkendskab

Mål 2: Deltageren kan forstå og omsætte oplæringsmålene i forhold til kerneopgaven og ud fra organisations- og sektor-kendskab samt inddrage relevante tværfaglige og tværsektorielle samarbejdspartnere til at understøtte elevens opnåelse af oplæringsmålene.

Som uddannet fagperson er det en forudsætning, at man har system- og sektorforståelse. For oplæringsvejlederen handler det om at sikre, at eleven får en forståelse af sin praksis af at være en del af velfærdssektoren og af kerneopgaven. Der skal altså i oplæringen etableres og understøttes en sektorforståelse. Det betyder blandt andet, at der i oplæringen skal arbejdes med at tydeliggøre og italesætte, hvilken national lovgivning den konkrete praksis opfylder (service og/eller sundhedslov), og hvordan det udmøntes lokalt. Der vil være kommuner/regioner, der har udarbejdet lokale politikker, der kan være relevante at inddrage. Det kan være relevant at tale om, om eleven er en del af det primære/sekundære område, hvilken enhed eleven er tilknyttet, hvilke tværfaglige og tværsektorielle samarbejdspartnere, der kan være relevante at inddrage, og hvilke indsatses, der arbejdes med.

På den baggrund handler det om at udvælge arbejdsopgaver, som læringsaktiviteter for at opnå oplæringsmål.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden om

- ✓ Betydningen af 'kerneopgave' og 'tværsektorielt og tværfagligt samarbejde'
- ✓ Oplæringsmålenes indhold og betydning i forskellige organisationer og sektorer
- ✓ Kobling mellem arbejdsstedets opgaver og elevens oplæringsmål
- ✓ Det tværsektorielle og tværfaglige samarbejdes betydning for kvaliteten af kerneopgave

Færdigheder

- ✓ Forstå og omsætte oplæringsmålene i forhold til arbejdspladsens opgaver
- ✓ Formidle vigtigheden af tværfagligt og tværsektorielt samarbejde
- ✓ Facilitere samarbejde for at understøtte elevens læring

Tidsforbrug

- 🕒 1 undervisningsdag

Emner

- ❖ Begreberne 'kerneopgave' og 'tværsektorielt og tværfagligt samarbejde'
- ❖ Hvordan oplæringsmål kan kobles til arbejdsstedets opgaver ud fra konkret tilgang til borgeren

Oplæg

- 🗒 kerneopgaven og ud fra organisations- og sektor-kendskab
- 🗒 Vigtigheden af tværfagligt og tværsektorielt samarbejde
- 🗒 Introduktion til oplæringsmål
- 🗒 Hvordan arbejdsopgaver kan understøtte elevens læring

Forslag til opgaver

Opgave: Relationel koordinering, tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

- 💬 Emnerne kan belyses ved refleksioner over deltagerens egne erfaringer med tværfagligt og tværsektorielt samarbejde omkring borgeren.
- 💬 Der dannes grupper á 3-4 og hver gruppe får udleveret en "Flipflap" (se Branche Fællesskab Arbejdsmiljø (u.å. (a))) vedr. faglighed og samarbejde.
- 💬 Formålet med drøftelsen er en afklaring af, hvordan det står til med faglighed og samarbejde om kerneopgaven omkring borgeren. Med inspiration fra BFA – Branche Fællesskab Arbejdsmiljø (se link; kortlink.dk/2rvyt) kan der udvælges øvelser, som sætter fokus på den relationelle koordinering, der finder sted på deltagerens arbejdsplads.
- 💬 Afslutningsvis sættes fokus på, hvilken betydning fagligheden og samarbejdet får for tilrettelæggelsen af elevens uddannelsesforløb i praksis.

Opgave: Hvilke læringsmuligheder har eleven under oplæring på min arbejdsplads?

Formålet med opgaven er at deltagerne øver sig i at koble kerneopgaven til de konkrete arbejdsopgaver og igen til elevens oplæringsmål.

Deltagerne besvarer følgende spørgsmål:

- 💬 Hvad er kerneopgaven på din arbejdsplads?
- 💬 Fortæl/diskuter/afklar og skriv ned med din gruppe inden du går videre.
- 💬 Hvilke arbejdsopgaver har social- og sundhedsassistenten/social- og sundhedshjælperen på din arbejdsplads?
- 💬 Noter alle de arbejdsopgaver du/I kan komme i tanke om.
- 💬 Find oversigten over elevens oplæringsmål.
- 💬 Vælg én arbejdsopgave ad gangen og diskuter hvilke oplæringsmål eleven arbejder med, når denne arbejdsopgave håndteres – forbind oplæringsmål med arbejdsopgaven.

Deltagerne kan fx anvende det digitale redskab MindMeister (u.å.) og udarbejde en mindmap med "Arbejdsopgaven" i centrum.

Opgave: Problembaseret læring

I grupper arbejdes der med cases, som beskriver et dilemma for en ældre, og hvor det kræver en indsats fra jeres faggruppe. Med afsæt i casen skal der findes frem til, hvordan de nationale og lokale politikker og retningslinjer får betydning for, hvordan denne opgave kan løses i praksis (der arbejdes med alle emnerne).

Opgave: System- og sektorforståelse i velfærdsopgaver

Gruppedrøftelse:

Hvordan vil du som oplæringsvejleder formidle, hvad der er vigtigt, at eleven har kendskab til for at kunne løse opgaven?

- 💬 Hvor i din praksis er der læringsmuligheder, hvor eleven især kan få øje på betydningen af: En system- og sektorforståelse?
- 💬 At være en del af en samlet kerneopgave – her med betydningen af at løse en velfærdsopgave?
- 💬 Hvor finder eleven de gældende politikker og eventuelle retningslinjer?

Derudover skal der skabes en kobling til, hvilke af oplæringsmålene eleven skal arbejde med for at løse denne opgave i praksis.

Tema 2: Elevforudsætninger

Der er under tema 2 særligt fokus på, at deltageren bliver i stand til at kunne vejlede elever med forskellige forudsætninger i form af varierende fagligt niveau, forskellige sproglige forudsætninger, forskellige sociale og kulturelle baggrunde samt livserfaringer. Desuden lægges der vægt på, at vejlederen bidrager til at inddrage eleven i arbejdsstedets praksisfællesskab.

Diversiteten blandt social- og sundhedshjælper- og assistentelever er i disse år tiltagende. I 2024 den gennemsnitlige alder for opstart på social- og sundhedsassistentuddannelsen 33,8 år mens den er 36,3 år på social- og sundhedshjælperuddannelsen. Ca. 25% af eleverne på social- og sundhedsuddannelserne har forudsætninger, der svarer til gymnasialt niveau (Rambøll Management Consulting 2024, s. 15). Samtidig har næsten 50 % af socialhjelpereleverne og over 25% af assistenteleverne i Danmark har migrantbaggrund (Sparre S.L. m.fl. 2024). Desuden var det samlede frafald på uddannelserne fra 2017 – 2019 på godt 30 %.

Temaet omfatter undervisning i relation til mål 3, 4 og 10.

Mål 3: Elevforudsætninger

Mål 3: *Deltagerne kan, med viden om unge og voksne elevers kulturelle baggrund og deres forskellige faglige, personlige, sociale og læringsmæssige forudsætninger, planlægge og gennemføre oplæringsforløb for den enkelte elev.*

I mål 3 er der primært fokus på, hvordan elevernes forskellige sociale og kulturelle baggrund får betydning for oplæringsvejlederens overvejelser og valg i forhold til egen vejlederrolle og tilrettelæggelse af elevens oplæringsforløb. Vejlederen må i sin planlægning forholde sig til elevernes forskellige faglige, personlige, sociale og læringsmæssige forudsætninger for at facilitere elevens opnåelse af oplæringsmål.

Deltageren øger sin opmærksomhed på, hvordan vejledning og samarbejde i et oplæringsforløb kan påvirkes af både vejlederens og elevens kulturelle og sociale baggrunde, og vejlederen får blik for, hvordan han/hun kan tilpasse sin vejledning til elever med forskellige sociale og kulturelle forudsætninger for læring. Der lægges vægt på, at oplæringsvejlederens kulturelle bevidsthed kræver løbende refleksion og åbenhed over for andres perspektiver for at agere professionel og empatisk i forhold elever, kolleger og borgere.

Den generelle viden, og de færdigheder deltageren behøver for konkret at planlægge, gennemføre og evaluere et oplæringsforløb, er beskrevet under mål 9.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden om

- ✓ Menneskesyn og socialiseringsprocessers betydning
- ✓ Det brede kulturbegreb: sprog, livsformer, værdier, normer, traditioner
- ✓ Læringsforudsætninger (faglige, personlige, sociale)

Færdigheder

Deltageren kan:

- ✓ Være opmærksom på egen sociale og kulturelle baggrunds betydning for relationer til elever
- ✓ Afdække elevens læringsforudsætninger
- ✓ Planlægge og gennemføre forskellige oplæringsforløb ud fra den enkelte elevs forudsætninger

Tidsforbrug

- 🕒 1 undervisningsdag

Emner

- ❖ Menneskesyn
- ❖ Socialisering og kultur
- ❖ Forforståelse og fordomme
- ❖ Planlægning af tilpassede oplæringsforløb (ift. arbejdsopgaver, vejledningsformer mv.)

Oplæg

- Forskellige menneskesyn og socialiseringsprocessers betydning
- Kulturbegrebet: sprog, livsformer, værdier, normer, traditioner
- Læringsforudsætninger (faglige, personlige, sociale)
- Forforståelse og fordommes betydning for menneskelig væren

Forslag til opgaver

Opgave: Gruppedrøftelser

- Hvilke kulturelle aspekter kan have indflydelse på elevens adfærd?
- Hvordan ville du som vejleder agere for at imødekomme eleven?
- Hvilke handlinger eller kommunikationsstrategier fremmer forståelse og læring?
- Hvilke vejledningsmetoder vil I foreslå for at håndtere udfordringer?
- Hvordan kan vejlederen skabe et trygt rum, hvor eleven tør tage initiativ?

Opgave: Refleksion over rolle som vejledere for elever med forskellig kulturel og social baggrund

Start med at forklare deltagerne, at de i dagens opgaver skal reflektere over deres rolle som vejledere for elever med forskellig kulturel og social baggrund. Fremhæv, at man i det social- og sundhedsfaglige arbejde omgås mennesker fra mange forskellige kulturer, både blandt kollegaer, borgere og elever og at kulturel forståelse derfor er afgørende for god vejledning og samarbejde.

Forslag til introduktionsspørgsmål i plenum:

- Hvilke udfordringer har I oplevet i vejledning af elever med forskellige sociale og kulturelle baggrunde?
- Hvordan påvirker alder, kultur og social baggrund hhv. kommunikation, forventninger og elevens læring gennem et oplæringsforløb?

Opgave: *Individuel refleksion over egen baggrund*

Bed deltagerne om at reflektere individuelt over deres egen kulturelle baggrund og erfaring med andre kulturer. Følgende spørgsmål kan anvendes:

- ☞ På hvilke måder påvirker min kulturelle og sociale baggrund min vejlederpraksis?
- ☞ Hvilke erfaringer har jeg med at arbejde med mennesker fra andre kulturer?
- ☞ Har jeg oplevet situationer, hvor kulturelle forskelle har skabt misforståelser eller udfordringer i vejledningen? Hvis ja, hvor, hvornår og hvordan?
- ☞ Denne refleksion hjælper deltagerne med at blive opmærksomme på egne forforståelser.

Opgave: Casearbejde

Del deltagerne op i grupper á 3-4 personer. Giv hver gruppe en case, som illustrerer en udfordring relateret til kulturelle forskelle i vejledningen af elever.

Eksempler på cases:

- 🗨️ Case 1: En yngre elev sidder med sin telefon, undgår øjenkontakt og taler meget lidt, når I mødes til vejledning. Du er i tvivl om, hvordan du bedst støtter elevens læring, da det virker som om, eleven er tilbageholdende og passiv.
- 🗨️ Case 2: En flersproget elev har svært ved at forstå, hvorfor det er vigtigt at dokumentere al pleje, der gives til borgerne. Eleven har det svært med skriftlighed og det skaber frustration i vejledningssamtalerne.
- 🗨️ Case 3: En elev har en anden opfattelse af hierarkier og autoriteter. Vedkommende har svært ved at stille spørgsmål til vejlederen.

Spørgsmål til gruppedrøftelse:

Hvilke kulturelle aspekter kan have indflydelse på elevens adfærd i denne case?

Hvordan ville du som vejleder agere for at imødekomme eleven?

Hvilke konkrete handlinger eller kommunikationsstrategier kan fremme en bedre forståelse og læring?

Hvilke vejledningsmetoder vil I foreslå for at håndtere jeres udfordringer?

Hvordan kan du som vejleder bidrage til at skabe et trygt rum, hvor eleven tør tage initiativ?

Præsentation og opsamling:

Efter gruppearbejdet samles alle igen og hver gruppe præsenterer deres case og deres diskussion af, hvordan de som vejledere ville håndtere situationen.

Følgende spørgsmål kan anvendes:

Hvilke sociale og kulturelle udfordringer drøftede I under arbejdet med casen?

Hvilke konkrete handlinger eller vejledningsmetoder kan anvendes i håndteringen af disse udfordringer?

Opgave: Kulturel sensitivitet

Start med at forklare deltagerne, at de i dagens opgaver skal reflektere over deres rolle som vejledere for elever med forskellig kulturel og social baggrund. Fremhæv, at man i det social- og sundhedsfaglige arbejde omgås mennesker fra mange forskellige kulturer, både blandt kollegaer, borgere og elever og at kulturel forståelse derfor er afgørende for god vejledning og samarbejde.

Underviseren kan anvende spørgsmål som fx:

- 💬 Hvordan kan du som vejleder skabe et inkluderende læringsmiljø, der respekterer kulturelle forskelle?
- 💬 Hvilke dilemmaer forestiller du dig, at eleven kan støde på i forhold til de krav, der stilles til elever under oplæring i det danske sundhedssystem?
- 💬 Hvilke dilemmaer kan du støde på som oplæringsvejleder for elever med en anden kulturel baggrund end din egen?

Diskuter også betydningen af at stille åbne spørgsmål og opbygge tillid, så elever føler sig trygge ved at tale om eventuelle kulturelle udfordringer, de oplever.

Opgave: Logbog

Følgende spørgsmål kan anvendes:

- 💬 reflekter over sociale og kulturelle faktorer, der kan have betydning for min vejledning?
- 💬 Hvad vil jeg tage med mig videre i min praksis som vejleder?

Mål 4: Motivation og ressourceorienteret Vejledning

Mål 4: *Deltageren kan tage afsæt i den enkelte elevs ressourcer og støtte og motivere elever på en sådan måde, at eleven inddrages i tilrettelæggelsen af egen uddannelse.*

Målet handler om at sikre, at deltageren får en forståelse af, hvad der motiverer den enkelte elev, og hvordan man bedst støtter og inddrager eleven i egen uddannelse. Det kan fx være at en elev har meget erfaring med/interesse for noget og mindre erfaring med/interesse for andet, og at der er mulighed for at planlægge vejledningen med de forbehold. Der kan også være stor forskel på, hvordan man støtter og motiverer den

enkelte elev under uddannelsen, og deltagerne kan med fordel træne deres opmærksomhed på elevens ressourcer i stedet for begrænsninger.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden om

- ✓ Begrebet motivation og motivationsorienteringer
- ✓ Begrebet respekt
- ✓ Ressourceorienteret vejledning

Færdigheder

Deltageren kan:

- ✓ Understøtte elevens motivation
- ✓ Understøtte elevens læringsproces på en respektfuld måde
- ✓ Praktisere ressourceorienteret vejledning

Tidsforbrug

- 🕒 ½ undervisningsdag

Emner

- ❖ Motivation
- ❖ Ressourceorienteret vejledning
- ❖ Eleven som medplanlægger

Oplæg

- 🔧 Motivationsbegrebet og motivationsorienteringer
- 🔧 Ressourceorienteret vejledning og planlægning

Forslag til opgaver

Opgave: Ressourcespotting

Formålet med opgaven er, at deltagerne træner deres opmærksomhed på ressourcer i stedet for begrænsninger.

Deltagerne skal være i gruppe á tre (hvis en enkelt gruppe er mere end tre, kan der være flere ressourcspottere). Deltagerne får hver tildelt en rolle som skal gå på skift for hvert interview.

Fortællerens opgave er at fortælle en detaljeret historie fra sin hverdag om en situation på arbejdet, hvor vedkommende gjorde noget som han/hun var stolt af. Det kan være alt fra, at man med succes fik taget en vanskelig samtale, havde en god læringsoplevelse med en elev eller kollega, fik anerkendt sin elev ... eller hvad I nu kan komme i tanker om.

Interviewerens opgave er at være nysgerrig og hjælpe fortælleren med at folde sin historie ud ved hjælp af spørgsmål som fx:

- 💬 Hvad er det, du gør, der gjorde denne oplevelse mulig?
- 💬 Hvilke omstændigheder gør, at det er muligt for dig at skabe denne oplevelse?
- 💬 Hvad tror du, dine kolleger ville fortælle om dig ud fra denne oplevelse?

Ressourcespotterens opgave er undervejs at skrive ned, hvilke ressourcer, positive egenskaber og værdier fortælleren viser gennem sin fortælling. Efter at historien er fortalt færdig skal resourcespotteren give resourcesedlerne til fortælleren.

Når interviewet er slut, gentages processen, så alle gruppens deltagere prøver alle roller.

Tidsramme: 7 min. til hvert interview + 2 min. hvor resourcespotteren giver feedback til fortælleren om de ressourcer han/hun har spottet.

Deltagerne slutter af med at reflektere over, hvad deltagerne hver især fik ud af øvelsen (5 min).

Opgave: Vækstmodellen

Deltagerne introduceres til og afprøver vejledermetoden Vækstmodellen (Tolstrup, 2014).

Vækstmodellens fem punkter:

- ☰ Godt siden sidst.
- ☰ Udfordringer.
- ☰ Muligheder.
- ☰ Aftaler.
- ☰ Det bedste ved i dag.

Mål 10: Arbejdsfællesskaber og situeret Læring

Mål 10: *Deltageren kan, med afsæt i en forståelse af unges og voksnes elevs forskellige værdier og normer, inddrage eleven i arbejdsfællesskabet på oplæringsstedet.*

Målet handler særligt om, hvordan man som vejleder kan være med til at styrke arbejdspladsen som oplæringssted og være med til at understøtte et godt læringsmiljø. Der kan være skjulte værdier og normer på en enhed, som er forskellig fra elevens værdier og normer, og det kan derfor være svært for elever med anderledes normer og værdier at forstå oplæringsstedets arbejdspladskultur og dermed falde til i arbejdsfællesskabet. I målet er der både fokus på, hvordan man kan anvende vejledningsmetoder som både kan være med til styrke elevens kompetencer til deltagelse i arbejdsfællesskabet på oplæringsstedet, og også kollegaers kompetencer til at skabe et inddragende læringsmiljø.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden om

- ✓ Forskellige menneskers værdier og normer ift. arbejde
- ✓ Situeret læring: praksisfællesskab, deltagelse og legitim perifer deltagelse
- ✓ Arbejds miljøets betydning for læringsmiljøet og for elevens læringsmuligheder
- ✓ Inkluderende og ekskluderende dynamikker i arbejdsfællesskaber

Færdigheder

Deltageren kan:

- ✓ Være opmærksom på, hvordan dynamikker i arbejdsfællesskaber kan være både inkluderende og ekskluderende
- ✓ Kan få gjort eleven ansvarlig for fagligt passende opgaver.

Tidsforbrug

- 🕒 ½ undervisningsdag

Emner

- ❖ Teorien om situeret læring
- ❖ Oplæringsstedets arbejdsmiljø og -kultur som elevens læringsmiljø
- ❖ Inkluderende og ekskluderende dynamikker i arbejdsfællesskaber

Oplæg

- 🔍 Situeret læring
- 📖 Definition af praksisfællesskab. Elever kan efterfølgende beskrive 3 praksisfællesskaber, som de kan se på deres arbejdsplads og beskrive, hvilken viden der er vigtig i de praksisfællesskaber.

Forslag til opgaver

Opgave: Refleksioner over praksisfællesskaber på din arbejdsplads

Deltagerne reflekterer individuelt over følgende:

Gensidigt engagement:

- 💬 Hvornår/i hvilke situationer/på hvilke måder kan eleven opleve din og dine kollegers optagethed og interesse for de arbejdsopgaver, I løser?
- 💬 Hvordan kommer dit/jeres faglige engagement til udtryk?

Ansvarlighed overfor den sundhedsfaglige praksis:

- 💬 Hvordan kommer jeres ansvarlighed/forpligtethed overfor jeres professionelle arbejdsopgaver til udtryk?

Fælles repertoire:

- 💬 På hvilke måder bliver eleven introduceret til og oplært i jeres fælles repertoire; jeres fagsprog, de faglige begreber og metoder I anvender i jeres daglige praksis?

Opgave: Refleksion om læring

Opgave:

Beskriv en situation, hvor du kan huske, at du lærte noget”. Til dette kan nedenstående spørgsmål anvendes. Refleksionsspørgsmål:

💬 Hvad var grund til, at du lærte noget dér?

💬 Beskriv hvad denne læring har betydet for din udvikling af fagidentitet. Deltageren kan bidrage til elevens deltagelse i praksisfællesskabet på en sådan måde, at eleven inddrages i tilrettelæggelsen af egen uddannelse.

Beskriv en vejleder eller kollega, der har betydet noget særligt ift. den måde du udøver dit fag.

Refleksionsspørgsmål:

💬 Hvad var det han/hun kunne?

💬 Tror du, det var fagligt eller personligt funderet? Hvorfor?

Fælles refleksion over de to beskrivelser:

💬 Hvordan får I det gode i fortællingerne til at blive en del af jeres vejledning af eleverne?

Opgave: Mindmap om læringsmiljø

Deltagerne skal lave et mindmap med læringsmiljø i midten. Dette kan laves individuelt eller i gruppe.

Individuelt: Hvis deltagerne laver mindmap individuelt, skal de efterfølgende sammen med sidemanden gennemgå, hvad de hver især har noteret og derefter sætte streg under de 3 begreber de synes er vigtigst og begrunde dette over for hinanden.

I gruppe: Hver gruppe udfærdiger en planche, der bliver hængt op i lokalet.

Gruppen skal udvælge de 3 vigtigste begreber og begrunde valget, når de deler deres mindmap med resten af holdet eller med en anden gruppe.

Tema 3: Vejlederens roller og ansvar

I dette tema er der fokus på, at deltageren i rollen som oplæringsvejleder kan planlægge, gennemføre og evaluere elevens oplæringsforløb samt bidrage til at udfordre og udvikle elevens faglige identitet. Oplæringsvejlederen er som rollemodel i stand til at reflektere over samt formidle eget fagprofessionelle arbejde, herunder anvende fagsprog, faglig argumentation og demonstration.

Med udgangspunkt i kendskab til primær-, sekundær- og tertiær sundhedssektor og i sin viden om egen organisations kerneopgave kan oplæringsvejlederen koble oplæringsmål til de konkrete arbejdsopgaver, som eleven håndterer på oplæringsstedet. Oplæringsvejlederen kan desuden, ved brug af forskellige pædagogiske redskaber og metoder, støtte eleven i at opnå sine oplæringsmål samt kontinuerligt evaluere elevens niveau for at understøtte elevens faglige udvikling.

Det stiller krav til vejlederen om at kunne reflektere over egen fagprofessionelle praksis, og samtidig kunne facilitere faglige refleksioner hos eleven, så elevens faglige identitets styrkes.

Mål 5: Faglig identitet

Mål 5: Deltageren kan reflektere over, vurdere og formidle eget fagprofessionelle arbejde med afsæt i rollen som oplæringsvejleder med henblik på elevens udvikling af faglig identitet.

I mål 5 er der primært fokus på, hvordan deltageren kan vise sig som en rollemodel på eleverne. Det er vigtigt at kunne navigere i forskellige vejlederroller for at kunne formidle eget fagprofessionelt arbejde og dermed understøtte elevens faglige identitet. Som oplæringsvejleder har man mange roller, og nogle roller falder mere naturligt end andre. Det er relevant at arbejde med egne ressourcer og begrænsninger.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden om

- ✓ Roller som oplæringsvejleder
- ✓ Egne social- og sundhedsfaglige ressourcer & begrænsninger
- ✓ Refleksive processers betydning for professionel udøvelse og udvikling.
- ✓ Privat, personlig & professionel positionering (De tre P'er)

Færdigheder

- ✓ Reflektere over og vurdere egen praksis
- ✓ Formidle social- og sundhedsfaglig viden med fokus på elevens læring
- ✓ Agere professionelt i oplæringsvejlederrollen

- ✓ Understøtte elevens faglige identitet gennem refleksion & dialog faglige tilgange og valg på arbejdspladsen

Tidsforbrug

- 🕒 ½ undervisningsdag + løbende refleksion (fx logbogsarbejde)

Emner

- ❖ Oplæringsvejlederens roller
- ❖ Social- og sundhedsfaglige og pædagogiske ressourcer & begrænsninger
- ❖ Refleksion over egen praksis og funktion som oplæringsvejleder

Oplæg

- 🗒️ Oplæringsvejlederens roller
- 🗒️ Social- og sundhedsfaglige og pædagogiske ressourcer & begrænsninger
- 🗒️ Refleksion over egen praksis og funktion som oplæringsvejleder

Forslag til opgaver

Opgave: Roller

Deltagerne reflekterer individuelt over følgende:

Deltagerne oplister de roller en oplæringsvejleder kan indtage i sin funktion som oplæringsvejleder (fx moderlig, faderlig, psykolog, pædagog, leder, supervisor, underviser, kontrollant, bedømmer, kollega, vejleder, coach, rollemodel).

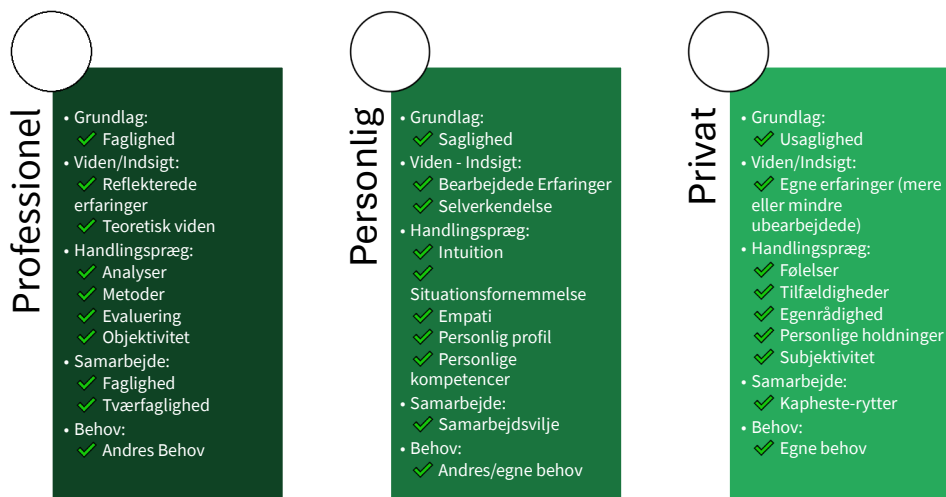
Efterfølgende skal deltagerne beskrive, hvad den enkelte rolle indebærer for dem i praksis, og hvorfor det er nødvendigt at bevæge sig mellem forskellige roller. Formålet er at sætte fokus på de muligheder vejlederen har for at vejlede de enkelte elever ud fra elevens forudsætninger.

💬 Som afsæt til opgaven ser deltagerne videoen "Hvorfor hjælper hjælperen"(EMU u.å.):

<https://www.videotool.dk/uni-c/sc129/c129/v742>

Opgave: Professionel Personlig Privat

Med udgangspunkt i Jappes model ”Professionel - Personlig – Privat” (Jappe 2010) arbejder deltagerne med nedenstående spørgsmål:

- ☞ Giv eksempler på vejledningssituationer, hvor I selv eller en vejleder, som I har mødt i jeres uddannelse eller arbejde, bliver meget privat i sin vejledning. Udvælg en oplevelse der kort beskrives her.
- ☞ Giv eksempler på vejledningssituationer, hvor en af jeres elever eller en anden elev, som I har mødt i jeres uddannelse eller arbejde, bliver meget privat i vejledningssituationen. Udvælg en oplevelse og lav en kort beskrivelse.
- ☞ Hvad tænker I, kunne være årsagen til, at vejlederen optræder privat i den valgte situation?
- ☞ Hvad tænker I, kunne være årsagen til, at eleven optræder privat i den valgte situation?
- ☞ Hvilken betydning har vejlederens private optræden i forhold til samarbejdet med eleven?
- ☞ Hvilken betydning har elevens private optræden i forhold til samarbejdet med vejlederen?

Opgave: Rollespil: Elev i første oplæringsperiode

Deltagerne er i grupper på tre. A udvælger en arbejdsopgave som vedkommende skal formidle til B, der agerer elev i første oplæringsperiode. C er observatør og skal give feedback på A's formidling.

Gruppemedlemmerne skal alle træne de tre roller.

Formålet med opgaven er, at A øver sig i at sætte ord på den specifikke social- og sundhedsfaglige opgave, så B får indsigt i A's overvejelser og valg. C øver sig i at give feedback på en kollegas formidling (kan evt. anvende Burgermodellen (UCL Erhvervsakademi og professionshøjskole u.å.)).

Mål 8: Feedback

Mål 8: *Deltageren kan anvende feedback som metode til facilitering af elevens læring og evne til selvevaluering.*

Mål 8 handler om at kunne anvende konkrete feedbackmetoder til at støtte læring og selvevaluering.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden om

- ✓ Feed up, feedback & feedforward
- ✓ Feedbackmetoder til læring & selvevaluering

Færdigheder

- ✓ Feed up: Bruge mundtlig & skriftlig feed up ift. (oplærings)målet og elevens faglige og personlige udvikling.
- ✓ Mundtlig og skriftlig feedback: Vurdere hvor eleven er i forhold til målet
- ✓ Mundtlig og skriftlig feedforward: Give vejledning til næste skridt for elevens opnåelse af mål
- ✓ Selvevaluering: Bruge feedback til at styrke elevens selvevaluering

Tidsforbrug

- 🕒 ½ undervisningsdag

Emner

- ❖ Feed up, feedback & feedforward
- ❖ Analoge & digitale feedbackmetoder

Oplæg

- Feed up, feedback og feed forward. Her kan underviseren tage udgangspunkt i Hattie & Timberleys model for feed up, feedback og feed forward (Hattie & Timperley 2007)

Forslag til opgaver

Opgave: Feed up, feedback, feed forward

Med afsæt i en konkret arbejdsopgave, fx smøre mad, mundpleje, skift af stomipose, påføring af kompressionsstrømpe, skal deltagerne give forslag til:

- Hvordan vejlederen kan arbejde med feed up, feedback og feedforward ift. den konkrete arbejdsopgave?

Hvad vejlederen vil fokusere på i forhold til de tre niveauer, hhv. produkt, proces og selvregulering?

	Feed-up 	Feedback 	Feed-forward
Produkt			
Proces			
Selvregulering			

Opgave: Feedback til elev ud fra film

Med afsæt i en sekvens fra Hygiejne film, SOSU C Film skal deltagerne give eksempler på, hvordan de vil facilitere elevens læring ved at give feedback og feedforward.

Link til Hygiejne film. SOSU C film: <https://www.youtube.com/watch?v=rNNCe3T4EwM>

Opgave: Anvendelse af Refleksionscirklen

Øvelse: Anvendelse af Refleksionscirklen i en vejledning (Bjerknes & Bjørk, 1994; Hattie & Timperley, 2007):

- ☰ Deltagere beskriver alle delene i refleksionscirklen.
- ☰ Her kan e-læringsredskabet ThingLink, padlet m.m. eventuelt anvendes.

Opgave: Deltageren giver sig selv feedback på egen logbogsbesvarelse

Deltageren får herved mulighed at afprøve forskellige feedbackmetoder, fx Burgermodellen (UCL Erhvervsakademi og professionshøjskole u.å.) eller de tre K'er (Konkret, Kærlig, Konstruktiv) samtidig med at han/hun evaluerer sin egen skriftlige refleksion over et konkret emne. Denne opgave kan desuden bidrage til udvikling af deltagerens egen faglige identitet som oplæringsvejleder.

Denne opgave kan opfølges ved at deltagerne giver peer-feedback på logbog.

Mål 9: Vejledning, refleksion, samtaler og evaluering

Mål 9: Deltageren kan planlægge og strukturere et oplæringsforløb og anvende forskellige redskaber og metoder i vejledning, refleksion, samtaler og evaluering.

I mål 9 er der primært fokus på, hvordan deltageren kan planlægge og strukturere et oplæringsforløb for en elev. Der vil naturligt være fokus på både introduktion og forventningsafstemning i starten af et forløb, læring og progression vil fylde midtvejs og til slut vil være fokus på evaluering og vurdering af erhvervsfaglige kompetencer. Hvert formål understøttes af forskellige redskaber og metoder, og vejlederen må i sin planlægning forholde sig til, hvilke redskaber og metoder der bedst understøtter hhv. vejledning, refleksion, samtaler og evaluering.

I forhold til viden og færdigheder om refleksion henvises der til mål 7.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden om

- ✓ Planlægning & strukturering af oplæringsforløb
- ✓ Formelle samtaler: forventnings-, midtvejs- & slutevaluering
- ✓ Forskellige former for vejledningssamtaler
- ✓ Vejledningsmetoder: individuel & gruppe

- ✓ Dokumentation af vejledning
- ✓ Formativ & summativ evaluering
- ✓ Erklæring om oplæring
- ✓ Taksonomi: Begynder, rutineret & avanceret
- ✓ Blooms taksonomi
- ✓ Magtforhold i relationen elev og vejleder som bedømmer

Færdigheder

- ✓ Professionel vejleder: Agere professionelt som vejleder & bedømmer
Samtaleledelse: Gennemføre formelle & uformelle vejledningssamtaler
- ✓ forventnings-, midtvejs og slutevalueringssamtale.
- ✓ Metodevalg: Tilpasse vejledningsmetoder til elevens læringsmæssige forudsætninger
- ✓ Skriftlig dokumentation af: Vejledning & bedømmelse
- ✓ Evaluering: Anvende taksonomien begynder, rutineret og avanceret med tilhørende præstationsstandarder & begrunde vurderinger
- ✓ Erklæring: Udfylde oplæringserklæring

Tidsforbrug

- 🕒 2 undervisningsdage

Emner

- ❖ Den professionelle vejleder
- ❖ Planlægning & struktur af vejledning
- ❖ Formelle & uformelle vejledningssamtaler
- ❖ Vejledningsmetoder
- ❖ Formativ og summativ evaluering
- ❖ Dokumentationspraksis ift. vejledning & bedømmelse
- ❖ Taksonomi & præstationsstandarder

Oplæg

- 📌 Kortere oplæg om alle syv ovenstående emner

Forslag til opgaver

Opgave: Vurdering og taksonomi

Formålet med opgaven er, at deltagerne får viden om og øver sig i at anvende taksonomier.

Start med kort at beskrive hvad taksonomi betyder.

Vælg et oplæringsmål og en af de til målet knyttede arbejdsopgaver (fx nedre toilette, sondemad, stomi-pleje, spisesituation, mundpleje eller påføring af kompressionsstrømper).

Beskriv med egne ord hvad I vil være opmærksomme på i jeres observationer og vejledning af eleven, for at han/hun kan indfri oplæringsmålet på rutineret niveau.

Giv konkrete eksempler på, hvad I kigger eller lytter efter, når I vurderer elevens:

- viden af relevans for den valgte arbejdsopgave.
- færdigheder i forhold til den valgte arbejdsopgave.
- personlige kompetencer i forhold til den valgte arbejdsopgave.

Opsamling i plenum.

Opgave: Strukturering af et helt oplæringsforløb

Formålet med opgave er, at deltageren gennem grundig planlægning skaber et overblik over de første fire uger af et selvvalgt oplæringsforløb, som kan anvendes i egen praksis. ”Skema til strukturering af et oplæringsforløb” anvendes som inspiration (Bisgaard et al., 2019, s. 46-47).

I udarbejdelse af planen kan deltageren bruge følgende spørgsmål som inspiration. Underviser tilføjer efter eget behov og ønske:

- 💬 Hvilken oplæringsperiode er der tale om?
- 💬 Hvilken elev er der tale om (navn, alder EUV/EUD, oplæringsperiode, tidligere erfaringer etc.)?
- 💬 Hvordan vil du understøtte en god og inkluderende velkomst? Fx velkomstbrev, plan for første dag, introduktion til arbejdssted, kolleger, leder og borgere.
- 💬 Hvor/hvornår vil du placere forventningssamtalen?
- 💬 Hvad skal forventningssamtalen indeholde, fx introduktion af logbog som læringsredskab?
- 💬 Hvilke oplæringsmål er der fokus på i opstarten af denne oplæringsperiode?
- 💬 Hvilke arbejdsopgaver og borgere begynder eleven med?
- 💬 ...
- 💬 ...

Tema 4: Didaktik og læring

Under dette tema introduceres deltageren til begreberne læring og didaktik med henblik på at kunne udvælge opgaver tilpasset elevens forudsætninger, der muliggør læringsprocesser med henblik på elevens indfrielse af oplæringsperiodens mål og opnåelse af social- og sundhedsfaglige kompetencer. Oplæringsvejlederen skal således kunne identificere og udvælge læringsmuligheder på oplæringsstedet og på baggrund af didaktiske overvejelser understøtte elevens opnåelse af oplæringsmål og udvikling af erhvervsfaglig kompetence.

Deltageren kan skelne mellem refleksion som middel (til at forbedre et produkt eller en proces) og refleksion som mål (udvikling af refleksionskompetencer).

Deltagerne udvikler et refleksivt forhold til egen vejlederpraksis og bliver, gennem bevidst brug af kommunikation, i stand til at facilitere elevens refleksion over egen og andres praksis.

Da feedback, forstået bredt, er forudsætning for al læring er der fokus på, at deltageren kan anvende forskellige former for feedback til facilitering af elevens læring og evne til selvevaluering.

Under dette tema tages der derfor igen fat i mål 3, men relateret til didaktik og læring.

Mål 3: Elevforudsætninger, didaktik og læring

Deltagerne kan, med viden om unge og voksne elevers kulturelle baggrund og deres forskellige faglige, personlige, sociale og læringsmæssige forudsætninger, planlægge og gennemføre oplæringsforløb for den enkelte elev.

Om viden og kompetencer relateret til mål 3, henvises til side 21-22.

Tidsforbrug

- 🕒 ½ - 1 dag alt efter oplægs længde og fordybelse

Emner

- ❖ Special Pædagogisk Støtte (SPS)
- ❖ Støtte til tosprogede elever
- ❖ Læringsstile
- ❖ Ungdomskultur
- ❖ Talenter

Oplæg

- 📌 Oplæg om SPS under uddannelse i skole og oplæring – at være ordblind og under uddannelse
- 📌 Dansk som andetsprog på en arbejdsplads. Oplæg ud fra bogen: ”Broen til fagsproget” (Vilien & Thise, 2019).

Forslag til opgaver

Opgave: Læringsstile

Deltagerne tager en læringsstil-test og forholder sig til sin egen læringsstil ved at læse karakteristika for alle 4 læringsstile, når testen er taget: Passer det til min opfattelse af mig selv, når jeg skal lære noget nyt? Og hvilken betydning har det for min tilgang til at vejlede?

Cases: Deltagerne skal i bestemte situationer tilrettelægge vejledningen af elever, der har bestemte læringsstile.

Refleksion: hvad skal man være særlig opmærksom på, når man skal tilrettelægge vejledning for en elev med en anden læringsstil end en selv?

Materialer om de fire læringsstile: Se fx KL (u.å.), LearningBank (u.å.)

Opgave: Talentelever

Emnet kan evt. introduceres med deltagernes egne praksisfortællinger om forløb, de har haft med talentfulde elever. Hvor de ud fra hinandens fortællinger finder fælles karakteristisk for eleverne, som viser hen mod definitionen på en talentelev.

 Man kan her indtænke brug af e-læringsredskaber til at understøtte elevens læringsforudsætning og således anvende lydfil, video eller billeder som en del af vejledningen.

Øvelse: Deltageren kan efterfølgende med afsæt i en case fra praksis, drøfte hvilke roller/ vejledermøder, som var i anvendelse.

Mål 6: Læring tilpasset den enkelte elev udvikling af erhvervsfaglig kompetence

Mål 6: Deltageren kan identificere og udvælge læringsmuligheder, der understøtter elevens udvikling af erhvervsfaglig kompetence.

Dette mål har fokus på, at deltageren kan identificere læringsmuligheder for eleven i løsning af daglige arbejdsopgaver. Derudover ønskes med målet, at deltageren reflektivt kan koble læringssituationen til elevens udvikling af erhvervsfaglig kompetence.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden om

- ✓ Planlægning & strukturering af oplæringsforløb
- ✓ Læringsbegrebet.
- ✓ Begrebet transfer.
- ✓ Teorien vedrørende nærmeste udviklingszone (NUZO).
- ✓ Begrebet erhvervsfaglig kompetence, der defineres som den social- og sundhedsprofessionelles viden, færdigheder og personlige kompetencer.

Færdigheder

- ✓ Læringsmuligheder i forhold til konkrete arbejdsopgaver i praksis.
- ✓ Metode: Udvælge opgaver tilpasset elevens niveau der muliggør læringsprocesser med henblik på elevens opnåelse af social- og sundhedsfaglige kompetencer.

Tidsforbrug

- 🕒 ½-1 undervisningsdag alt efter oplægslængde og fordybelse

Emner

- ❖ Læring og læringsprocesser.
- ❖ Nærmeste udviklingszone (NUZO).
- ❖ Transfer.
- ❖ Social- og sundhedsfaglige kompetencer.

Oplæg

- 📌 Oplæg om læring og tilegnelse af social- og sundhedsfaglige kompetencer herunder elevens transfer af viden og færdigheder under uddannelsen, hvor der veksles mellem skole- og oplæringsperioder. Hertil kan der hentes inspiration fra flere kilder; (Illeris, *Kompetence - Hvad, hvorfor, hvordan*, 2012; Illeris & samarbejdspartnere, *Læring i arbejdslivet*, 2010; Wenger, 2004) m.fl.

Forslag til opgaver

Opgave: Læring

I grupper af tre til fire diskuterer deltagerne følgende spørgsmål:

- 💬 Hvad skal der til for at lære noget?
- 💬 Beskriv en situation hvor du lærte noget.
- 💬 Hvad skal man kunne som oplæringsvejleder for at facilitere en elevs læring?
- 💬 Hvordan ved du, om eleven har lært det han/hun har behov for?
- 💬 Hvilke udfordringer er der forbundet med at facilitere læring for elever, der bevæger sig mellem skole- og oplæring?

Opgave: Social- og sundhedsfaglig kompetence

Udvælg en arbejdsopgave, som eleven skal oplæres i.

I grupper af 3-4 diskuterer deltagerne:

- 💬 Hvad kendetegner en social- og sundhedsfaglig kompetence?
- 💬 Giv konkrete eksempler på hvad der er vigtig for, at eleven kan opnå den fulde praktiske færdighed.

Formålet med denne opgave i kombination med den forrige er, at deltagerne forholder sig til læringsbegrebet og udvælgelse af relevante arbejdsopgaver, så eleven kan tilegne sig social- og sundhedsfaglige kompetencer.

Opgave: Læring og erhvervsfaglig kompetence

I grupper af 3-4 diskuterer deltagerne begreberne:

🗨️ Viden, færdigheder, faglige vurderinger og etiske overvejelser samt kommer med et eksempel på, hvordan det kan vise sig i praksis.

Hver gruppe fremlægger dette for resten af holdet, så hele holdet får en fornemmelse af, hvad begreberne dækker over, og hvad de tilsammen står for.

Vis en film af udøvelse af faget, hvor deltagerne analyserer læringsmuligheder.

Deltagerne skal selv komme med bud på, hvad der er viden, hvad der er færdigheder, hvad der er etiske overvejelser, og hvad der er faglig vurdering.

Mål 7: Bevidst brug af kommunikation

Mål 7: Deltageren kan, ved bevidst brug af kommunikation, understøtte elevens refleksion over egen og andres praksis.

Undervisningen skal have fokus på, at deltagerne opnår bevidsthed om betydningen af egen kommunikation. Desuden skal deltagerne have mulighed for at afprøve spørgsmål for at opnå bevidsthed om, hvordan forskellige typer af spørgsmål hhv. åbner og lukker ift. forskellige former for refleksion. For deltageren er det vigtigt at kunne igangsætte og udvikle elevens refleksion over egen og andres praksis.

Indholdet af undervisningen fører til, at deltageren opnår:

Viden om

- ✓ Basal kommunikationsteori.
- ✓ Begrebet refleksion.
- ✓ Spørgsmålstyper, herunder Karl Tomms
- ✓ Refleksionsmetoder.
- ✓ Analoge og digitale redskaber til understøttelse af refleksion.

Færdigheder

- ✓ Kan igangsætte refleksion ved anvendelse af forskellige spørgsmålstyper.
- ✓ Kan vurdere egen kommunikations betydning for elevens mulighed for at reflektere over egen og andres praksis.

- ✓ Kan anvende analoge og digitale redskaber til understøttelse af elevens refleksion over egen og andres praksis.
- ✓ Tage udgangspunkt i elevens styrker.

Tidsforbrug

- 🕒 1 undervisningsdag

Emner

- ❖ Basal kommunikationsteori.
- ❖ Begrebet refleksion.
- ❖ Refleksionsmetoder.
- ❖ Refleksionsfremmende spørgsmålstyper.
- ❖ Fokus skal være på deltagernes mulighed for at træne spørgsmål og være anerkendende i vejledning samt refleksion over egen kommunikation.

Oplæg

- 🗎 Oplæg om begrebet refleksion.
- 🗎 Refleksionsfremmende spørgsmålstyper.

Forslag til opgaver

Opgave: Spørgsmålstyper

I forbindelse med oplæg og introduktion til spørgsmålstyperne, herunder Karl Tomms (SOSU play (u.å)), laves små øvelser, hvor deltagerne i tremandsgrupper afprøver de forskellige typer af spørgsmål i forhold til episoder fra egen praksis, der fx involverer en kollega, elev, borger eller pårørende.

Det kan være en fordel, at grupperne optager samtalerne, da det giver en god læring i forhold til det at anvende forskellige spørgsmålstyper.

Alle skal prøve at være interviewer, fortæller og observatør.

Efter hver runde, som max skal have en varighed af 10 min, reflekteres der - med udgangspunkt i optagelserne - over de anvendte spørgsmål og deres betydning for samtaleforløbet.

Opgave: Den anerkendende tilgang

Øvelse: Den anerkendende tilgang
Deltagerne går sammen to og to.

På skift fortæller de om en arbejdssituation, hvor de lykkedes rigtig godt.

Den, der lytter, skal få fortællingen til at udfolde sig ved hjælp af hv-spørgsmål og samtidig indfange alle de superlativer, historien indeholder - én per post-it.

Når begge har fortalt sin historie, finder man sammen med to andre, og nu fortæller lytteren med afsæt i post-it alle de positive ting om den anden, som fortællingen indeholdt.

Efter øvelsen kan laves en opsummering ift. anerkendende feedback.

Simulationsøvelse

Det kan anbefales at gennemføre en simulationsøvelse fx på dag 3.

Simulation er en metode, der efterligner dele af eller alle aspekter af en situation, så den lærende oplever dette som troværdigt og realistisk og gennem anvendelse af viden, handling og refleksion opøver teoretisk forståelse og sammenhæng.

Ved anvendelse af denne simulationsøvelse gives der mulighed for at kombinere flere af målene, nemlig mål 3, 4, 5, 7, 8, og 9.

Anbefalet tidsramme: 3-4 timer. Opgaven kan med fordel placeres på 3. undervisningsdag.

Tema for simulation: Midtvejsevaluering med fokus på fravær og manglende opfyldelse af mål

Deltagerforberedelse	Emne for simulation: Midtvejsevaluering med fokus på fravær og manglende opfyldelse af mål.	Læringsudbytte: <ul style="list-style-type: none"> • At identificere en elevs udfordringer • At identificere en elevs motivation • At lave et bud på en handlingsplan
	Estimeret tid: (kan ændres ved behov) Briefing: 5-10 min Scenarie: 5 min Debriefing: 20 min Scenariet slutter, når den definerede tid er gået, eller når facilitator vurderer det.	

	Deltagerforudsætninger før simulationen:	Kompetencemål/mål for simulation:
	Teoretiske forudsætninger:	Ikke relevant
	Viden om kommunikation	
	Viden om forskellige motivationsformer	
	Praktiske forudsætninger:	
	Erfaring med oplæringsvejlederrollen	

Briefing til scenariet	Beskrivelse af roller i scenariet:
	Aktør/aktører:
	Oplæringsvejleder for Mia, der er elev i oplæring
	Figurant/figuranter:
	Mia, elev i oplæring som social- og sundhedsassistent
	Observatører:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Observatør 1: Observerer scenariet og giver i Debriefingens 1. fase, Beskrivelsesfasen, en kort beskrivelse af, hvad der er sket "fra start til slut" i scenariet. 2. Observatør 2: Observerer scenarier og analyserer i Debriefingens 2. fase, Analysefasen, hvordan man kan forstå det der foregår i scenariet ud fra et teoretisk perspektiv, i denne case, motivationsteori. 3. Observatør 3: Har fokus på læringsudbytte; hvad man er blive klogere på og evt. tage med sig til egen praksis og hvilken viden eller færdigheder man kan følge op med for at blive bedre til at tackle de udfordringer der kom frem i simulationen.

Resumé

Du er vejleder på et plejecenter, hvor I har social og sundhedsassistentelev Mia i oplæring. Mia er 24 år gammel. Mia har tidligere været meget aktivt deltagende i oplæringen.

Scenarieforløb:

Det sidste stykke tid har Mia virket fjern og træt og haft meget fravær, typisk fredage og mandage. I har i gruppen talt om, at Mia på nuværende tidspunkt ikke kan få sin oplæringsperiode godkendt medmindre der sker ændringer. Du har indkaldt Mia til midtvejsevaluering, hvor I bl.a. skal tale om hendes store fravær og hendes faglige udfordringer og at hun ikke kan opnå en godkendt oplæringsperiode medmindre der sker ændringer. Mia ved godt, at hun har haft for meget fravær og hun ved godt og oplever selv, at hun har faglige udfordringer.

Under samtalen skal du som oplæringsvejleder:

1. Forstå Mias udfordringer: Du skal afdække de bagvedliggende grunde til Mias store fravær og faglige udfordringer.

Under samtalen skal du som oplæringsvejleder:

2. Styrke Mias motivation: Du skal hjælpe Mia med at genopdage hendes oprindelige motivation for uddannelsen.

Under samtalen skal du som oplæringsvejleder:

3. Udvikle en handleplan: På baggrund af samtalen skal du sammen med Mia udarbejde en realistisk handlingsplan for resten af oplæringsperioden.

Bilag – Artefakter	<p>Redskaber der indgår i scenariet:</p> <p>Bord + 2 stole</p> <p>Evt. computer</p>
---------------------------	---

Bilag – Figurantinstruks	<p>Instruktion til figurant:</p> <p>Mia</p> <p>Alder: 24 år</p> <p>Mia begyndte sin uddannelse som social og sundhedsassistent med gode karakterer men har kæmpet i oplæringen med fravær.</p> <p>Mias fravær er hyppigst på mandage og fredage. Mia arbejder meget ved siden af, fordi hun har svært ved at få det til at hænge sammen økonomisk. Hun arbejder hver weekend og er derfor træt i hverdagen. Når Mia er i oplæringen, virker hun træt og nogle gange reserveret eller usikker på grund af manglende forberedelse.</p>
---------------------------------	--

Bilag – andet relevant:	<p>Andet relevant for scenariet:</p> <p>Evt. planlægning/logistiske overvejelser</p> <p>Ikke relevant</p> <p>Litteraturhenvisninger</p> <p>Ikke relevant</p>
--------------------------------	--

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);"> Bilag til Debriefing </p>	<p>Debriefing består af tre faser.</p>
	<p>Aktør og figurant deler kort deres oplevelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan oplevede du det der skete? • Hvordan virkede det, du gjorde? <p>Beskrivelsesfase:</p> <p>Formålet i Beskrivelsesfasen er at give en kort objektiv beskrivelse af, hvad der skete i situationen fra start til slut.</p> <p>Facilitator kan overveje om det er Aktør og evt. Figurant der begynder med at beskrive, hvad der foregik og evt. hvad de hver især oplevede. Formålet er at understøtte deltagerens egne tanker om, hvad han/hun lige har stået i.</p> <p>Facilitator kan også overveje at lade Observatør 1 objektivt beskrive, hvad der skete fra start til slut, uden positive eller negative kommentarer.</p> <p>Inspirationsspørgsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad skete der kort fortalt fra start til slut?
	<p>Analysefase:</p> <p>Formålet i Analysefasen er at få deltagerne til at reflektere over de teoretiske fokusområder der opstod i simulationen. I denne case er der 3 læringsudbytter.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Første fokus (læringsudbytte) er på, hvordan man kan anvende kommunikation som oplæringsvejleder til at få identificeret/afdækket elevens udfordringer. • Andet fokus (læringsudbytte) er på, hvordan man som oplæringsvejleder kan identificere/afdække og fremme elevens motivation. • Tredje og sidste fokus (læringsudbytte) handler om, hvordan man som oplæringsvejleder kan lave en handlingsplan sammen med eleven som kan hjælpe eleven med at møde op i oplæring, så han/hun får mulighed for at arbejde med de faglige udfordringer, så han/hun bliver i stand til at bestå sin oplæring.

Inspirationsspørgsmål:

- Hvad fungerede for dig som aktør/figurant? Hvad fungerede ikke for dig som aktør/figurant?
- Hvad fik oplæringsvejlederen til at handle som han/hun gjorde i situationen?
- Hvilken teori kan oplæringsvejlederen bruge for at begrunde sine handlinger?
- Hvilken viden/erfaringer bygger det på?
- Har du/I erfaringer med lignende situationer?

Hjælpe spørgsmål:

- Jeg kunne se, at ..., fortæl mig mere om det
- Jeg lagde mærke til ..., hvilken viden/erfaringer bygger du det på?
- Jeg hørte at ..., hvad tænkte du udløste det?

Anvendelse:

Mulige spørgsmål:

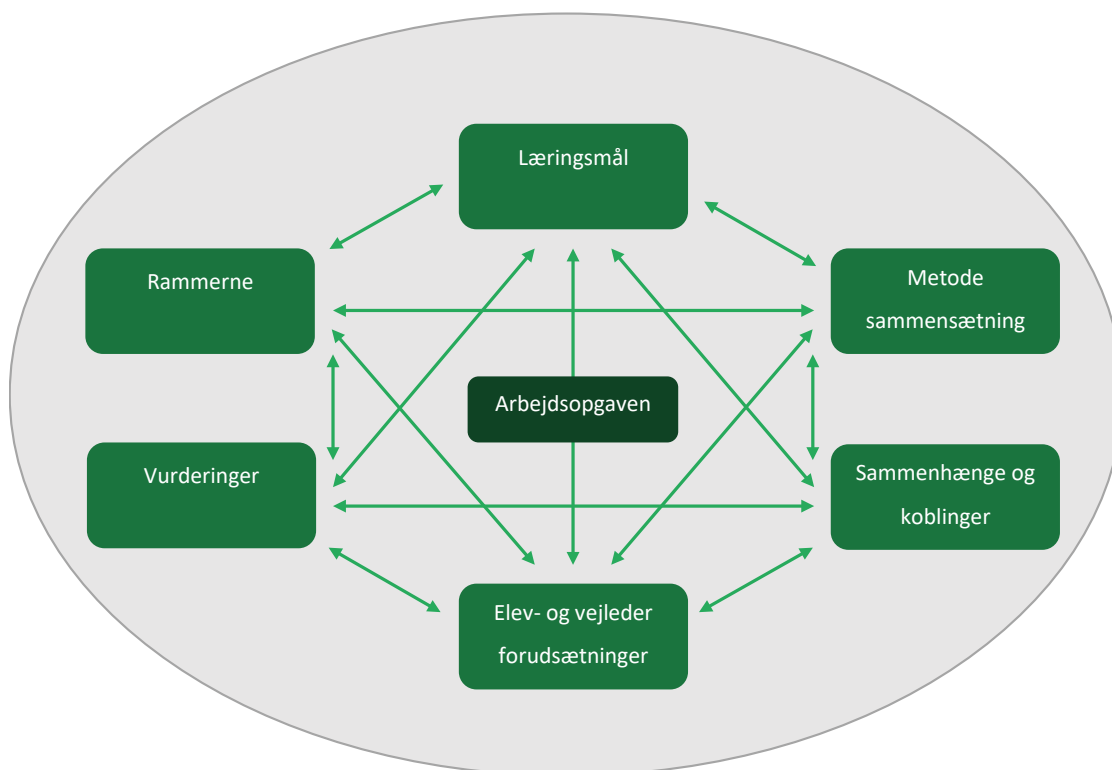
- Hvad er du blevet klogere på?
- Hvad kan du tage med dig til din egen oplæringsvejlederpraksis?
- Hvilken viden manglede du i situationen for bedre at kunne tackle de udfordringer der opstod i situationen
- Hvilke færdigheder mangler du, for at blive bedre til at tackle de udfordringer der opstod i situationen?
- Hvad kan du/I gøre fremadrettet for at opnå hhv. de teoretiske forståelser eller færdigheder?

Afsluttende opgave

Nedenfor findes forslag til en afsluttende opgave, som gennemføres på en af uddannelsens sidste dage før prøveafholdelse.

Som det første følger der en præsentation af modellen, hvorefter der følger en beskrivelse af den opgave, I skal arbejde med.

Figur 5: Praktikkens Didaktik

Kilde: Egen illustration af praktikkens didaktik på baggrund af Bisgaard, Lerbech & Thanning, 2019, s.121.

Præsentation af 'Model af praktikkens didaktik'

Didaktik betyder de overvejelser vejlederen skal gøre sig om elevens læring og hvordan forløbet tilrettelægges, så eleven lærer bedst muligt. Alle områder har betydning for hinanden, når I tilrettelægger elevens læring i praksis.

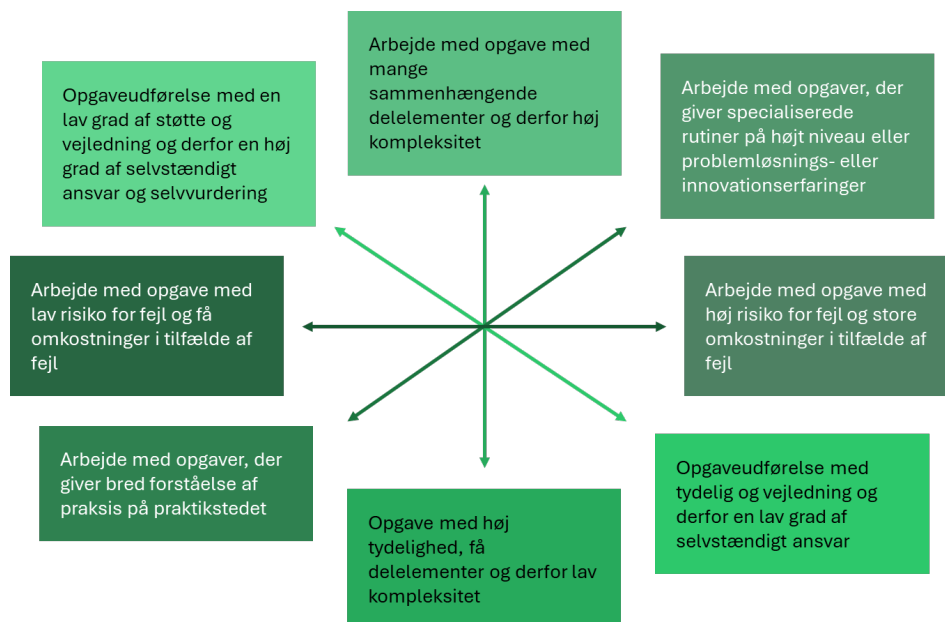
Oplæringsstedets
læringsmiljø

Oplæringsstedets læringsmiljø (den grå baggrundscirkel) – danner baggrund for, hvordan didaktikken bliver sammensat i de forskellige arbejdssituationer og hvordan eleven oplever dette læringsmiljø på oplæringsstedet. Læringsmiljøet afspejles dels i det transferklima, der er på oplæringsstedet. Det vil sige de normer, der er for at inddrage elevens viden og erfaringer fra andre læringsituationer, når arbejdsopgaven skal løses. Desuden er der vurderingsklimaet, der afspejler normen for vurderinger ved fejl/succes og desuden det gensidige engagement mellem de øvrige kolleger, herunder anerkendelse af eleven, der har betydning for læringsmiljøet.

Arbejdsopgaven

Arbejdsopgaven – er i centrum og beskriver alle de opgaver, I udfører I jeres praksis lige fra opvask til sårpleje. Arbejdsopgaverne er autentiske og kan afspejle forskellige typer af arbejdsopgaver som introduktion og samlede arbejdsforløb, rutineopgaver, problemløsningsopgaver og innovationsopgaver. Opgaverne i praksis kan udvikle sig i kompleksiteten og kan medføre en risiko i udførelse af opgaven. Se figur 6.

Figur 6: Arbejdspladsen som arena for oplæring

Kilde: Egen illustration på baggrund af Bisgaard 2018, s. 202.

Elev- og vejlederforudsætninger

Elev- og vejleder forudsætninger - forstås som de faglige, personlige og sociale forudsætninger som elev og vejlederen har for at deltage i opgaven. Det handler om at vurdere, hvilke forudsætninger elev og vejleder har for at arbejde med arbejdsopgaven.

- De faglige forudsætninger handler om erfaring, praktiske færdigheder og viden/tavs viden. For vejlederen kan det både være i forhold til at være SSA/SSH og vejleder.
- De personlige forudsætninger handler fx om motivation, arbejdstempo være indadvendt/udadvendt samt det fysiske.
- De sociale forudsætninger handler fx om det kulturelle, de generelle sproglige forudsætninger, fagsprog og forståelse for den jargon, der er på oplæringsstedet.

Læringsmål

Læringsmål - her handler det til dels om de formelle læringsmål altså oplæringsmålene. Desuden de uformelle læringsmål som kan være særinteresser som eleven eller vejlederen synes, at eleven skal lære noget om i den valgte opgave (HUSK de 3 P'er). Endelig er der de situationsbestemte læringsmål som viser sig mens man løser den valgte opgave, altså i situationen. Figuren nedenfor illustrerer den kompleksitet som præger opgaveudførelsen på den enkelte arbejdsplads, og som påvirker hvad der kan beskrives som de formelle, de uformelle læringsmål og de situationsbestemte læringsmål.

Sammenhænge og koblinger

Sammenhænge og koblinger – det handler om hvordan eleven bruger viden, færdigheder og holdninger de har lært i tidligere oplæring- og skoleforløb. Hvad har eleven lært på skolen? Hvilke erfaringer har eleven med lignende situationer/opgaver fra tidligere oplæringsperioder? Hvilke erfaringer har eleven fra fritidsjob eller tidligere job som kan inddrages til løsning af opgaven? Der kan arbejdes med refleksion før opgaven, under opgaven og efter opgaven for at fremme transfer.

Rammefaktorer

Rammefaktorer – er de rammer, der kan være med til at bestemme hvordan vejledningen kan foregå og hvordan eleven kan/skal løse opgaven. Der kan være fysiske rammer som påklædning, velfærdsteknologi, IT, instrumenter, udstyr, indretning og adgang til informationer. Desuden de organisatoriske rammer som arbejdstider, møder, vejledningstid og tid til arbejdsopgaven.

Metode sammensætning

Metode sammensætning – De ovenstående fokusområder har betydning for vejlederens metodesammensætning. Her handler det om forskellige former for vejledning I bruger. Fx vejledning gennem: deltagelse eller observation og iagttagelse eller imitation eller planlægning og afprøvning eller vejledning gennem evaluering og feedback. Desuden kan det dreje sig om hvilke positioner I vælger at vejlede fra (gå foran, ved siden af og bag ved eleven). Det kan også handle om hvordan I rammer elevens NUZO, hvordan I anvender mesterlære som metode eller refleksion som læringsredskab.

Vurdering

Vurdering – her handler det om feedback, direkte og indirekte vurderinger og selvevaluering. Direkte vurdering kan komme fra vejleder, andre fagpersoner, fra borger og patienter. Den indirekte vurdering er mere uformel og kan vise sig ved at eleven fx får større eller mindre ansvarsområder eller faglig sparring. Elevens selvevaluering er fx via spørgsmål(styper), logbog, brug af refleksionsmodeller (refleksionscirklen; Hånd, hoved, hjerte; De 3 positioner). Andet?

Opgavebeskrivelse for gruppearbejdet

Formålet med opgaven er, at I med udgangspunkt i en udvalgt arbejdsopgave får en forståelse for hvordan de forskellige arbejdsopgaver danner grundlag og afsæt for læring i oplæringsforløbet. Desuden at I får reflekteret over og diskuteret hvordan de didaktiske fokusområder bringes i spil i forbindelse med udførelse af den arbejdsopgave I vælger at arbejde med. I skal arbejde jer igennem alle, de ovenfor præsenterede, fokusområder i modellen ved hjælp af følgende spørgsmål:

Læringsmiljø

Reflekter over, diskutér og skriv hvordan transfer- og vurderingsklimaet er hos jer samt hvordan I anerkender og inddrager eleverne i arbejdsfællesskabet i forhold til den valgte arbejdsopgave. Det kan være læringsmiljøet er forskelligt de steder I hver især arbejder – så hvad er forskelle og ligheder? (Den grå baggrundscirkel).

Arbejdsopgaven

Vælg en arbejdsopgave (den røde firkant i midten af modellen) fra oplæringen som eleven kan arbejde med i sit forløb. I kan vælge en af de opgaver I fandt frem til i opgaven: *Hvad kan du få i min butik? (modul 1)* – Vælg gerne en arbejdsopgave I ikke har arbejdet med før. Hvilken type arbejdsopgave vurderer I arbejdsopgaven er? Er det en rutineopgave, problemløsningsopgave eller en innovationsopgave?

Elev- og vejlederforudsætninger

- Hvordan vil I finde ud af hvilken viden, erfaringer og færdigheder eleven har inden han/hun skal løse den valgte opgave?
- Hvordan vil du sammen med eleven arbejde med motivation i forhold til den valgte opgave?

- Hvordan tales der om den valgte opgave i jeres praksis? (er det fx en populær opgave eller ingen har lyst til at udføre)

Læringsmål

- Vælg de oplæringsmål (formelle mål), der kan arbejdes med i løsningen af den valgte opgave.
- Hvad synes I som vejleder der kunne være et uformelt mål, der skal nås i forbindelse med den valgte arbejdsopgave?
- Kom med et eksempel på et situationsbestemt læringsmål, der kan opstå i forbindelse med at løse opgaven?

Sammenhænge og koblinger

- Hvordan vil I sikre jer, at det eleven har lært i skolen og eventuelt tidligere oplæringsophold, som er relevant for den valgte opgave, bliver brugt i jeres praksis?

Rammerne

- Hvad vil I være opmærksomme på i forhold til fysiske rammer som, computer/anden teknologi til vidensøgning og dokumentation?
- Nævn 3 ting I synes der er vigtige i forhold til de organisatoriske rammer i jeres praksis ift. den valgte arbejdsopgave fx hvornår elev og vejleder ser hinanden eller kan kontakte hinanden?

Metode sammensætning

- Beskriv hvordan I vil vejlede eleven FØR – UNDER – EFTER den valgte opgave (Brug Power Point fra modul 2 om vejledning og feedback). Hvordan vil I fremme elevens refleksion ift. den valgte arbejdsopgave?

Vurderinger

- Reflekter over og diskuter hvordan I vil give feedback. Skriv den ned.
- I skal udarbejde 3 selvevaluerings spørgsmål eleven kan arbejde med i logbogen i forbindelse med den valgte opgave. Gerne med udgangspunkt i en refleksionsmodel (de 3 H'er eller de 3 positioner). Hvordan lyder de?

Litteraturliste

Anvendt litteratur

Bandura, A. (Social Learning Theory). 1977. Prentice Hall.

Bisgaard, J. (2018). Praktikkens didaktik: Hvordan styrkes lærlinge og studerendes engagement og læring i praktik? Nationalt Center for Erhvervspædagogik.

Branche Fællesskab Arbejds miljø (u.å.(a)) Faglighed og samarbejde, flip flap. <https://kortlink.dk/godtarbejds miljø/2rwzr>

Branche Fællesskab Arbejds miljø (u.å.(b)). Hentet fra <https://kortlink.dk/godtarbejds miljø/2rwzs>

Bruner, J. (1966). Toward a Theory of Instruction. Harvard University Press.

EMU (u.å.). Hvorfor hjælper hjælperen. Hentet fra <https://kortlink.dk/videotool/2rwzt>

Hattie, J. & Timperley, H. (2007). The Power of Feedback. Review of Educational Research Volume 77, Issue 1.

Illeris, K. (2012). Kompetence - Hvad, hvorfor, hvordan. Samfundslitteratur.

Illeris, K., & samarbejdspartnere. (2010). Læring i arbejdslivet. Roskilde universitetsforlag.

Jappe, E. (2010). Håndbog for pædagogstuderende. Frydenlund.

Larsen, E. Hammerlin, Y. (2012). Menneskesyn i teorier om mennesket. Forlaget KLIM.

Lave, J., & Wenger, E. (1991). Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation. Cambridge University Press.

LearningBank (u.å.). De 4 læringsstile: Hvilken én passer til dig? Hentet fra <https://kortlink.dk/learningbank/23nur>

MindMeister (u.å.). Mindmapping i samarbejde. Hentet fra <https://kortlink.dk/mindmeister/2rwzu>

Mærsk Nielsen HR (2014). Undervisning på Arbejdsmarkedsuddannelserne. Hentet fra <https://kortlink.dk/maersk-nielsen/2rwzv>

- Rambøll (2024). Rapport: Kortlægning af virksomme indsatser, der kan øge gennemførelsen og reducere frafaldet på social- og sundhedsuddannelsernes hovedforløb. Hentet fra <https://kortlink.dk/Ramboll/2rwzw>
- Rambøll (2024). Rapport: Kortlægning og analyse af virksomme indsatser, der kan øge gennemførelsen og reducere frafaldet på SOSU-uddannelsernes hovedforløb.
- SEVU (u.å.(a)). Uddannelsesordning Social- og sundhedsassistent. Hentet fra <https://kortlink.dk/sevu/2rwzx>
- SEVU (u.å.(b)). Uddannelsesordning Social- og sundhedshjælper. Hentet fra <https://kortlink.dk/sevu/2rwzy>
- Skinner, B. F. (1954). The Science of Learning and The Art of Teaching. Harvard Educational Review.
- SOSU C film (2015). Hygiejne film. Hentet fra <https://kortlink.dk/youtube/2rwzz>
- SOSU play (u.å.). Karl Tomms spørgsmålstyper. Hentet fra <https://kortlink.dk/sosuplay/2rx22>
- Sparre, S.L, Nielsen, S.H., Fredslund, J., Bertram-Larsen, P., Bæk, L.K. & Sørensen, J.L. (2024). Fra migrant til SOSU-aspirant: Uddannelse og rekruttering af herboende migranter til ældreplejen. Århus Universitet.
- Tolstrup, M. (2014). Ressourcefokuseret vejledning. Dansk Psykologisk Forlag.
- Tolstrup, M. (2014). Ressourceforkuseret vejledning. Dansk Psykologisk Forlag.
- UCL (u.å.). Feedback efter burger-modellen. Hentet fra <https://kortlink.dk/ucl/2rx23>
- Vilien, K., & Thise, H. (2019). Broen til fagsproget. Samfundslitteratur.
- Vygotsky, L. S. (1978). Mind i Society: The Development of Higher Psychological Processen. Harvard University Press.
- Wenger, E. (2004). Praksisfællesskaber - Læring, mening & identitet. Hans Reitzels Forlag.
- Wenger, E. (2004). Praksisfællesskaber – Læring, Mening og Identitet, Hans Reitzels Forlag.

Baggrunds litteratur

- Bisgaard, J., Lerbech, I., Thanning, D. (2019). Praktikkens didaktik praktikvejledning på SOSU og PAU. Gyldendal.
- Bogh, C. og Månsson, M. (2014). Praktikvejlederbogen. Munksgaard.
- Danmarks Pædagogiske Universitet
- Erhvervsakademi Aarhus (2017). 8 Motivationsboostere. Hentet fra <https://kortlink.dk/eaviden/2rx24>
- Flensborg, L. (2019). Kort og godt om svære samtaler. Dansk Psykologisk forlag.
- Giddens, A. (2018). Modernitet og selvidentitet – selvet og samfundet under senmoderniteten. Gyldendal. 14. oplag.
- Gyldendal (u.å.). Lydbøger, SOSU-uddannelser 2024. Gyldendal. Hentet fra <https://kortlink.dk/gyldendal-uddannelse/2emam>
- Hansen, C.F. (2016). Klar tale. Munksgaard.
- Helleshøj, H. Johansen, H.H. et al. (2015). Simulation i sundhedsuddannelserne. Munksgaard.
- Holm Strøm, S. (2015). Synlig læring i gymnasiet og på HF. Dafolo.
- Hornstrup, C., Johansen T. et al. (2018). Systemisk ledelse - den refleksive praktiker. Dansk psykologisk Forlag.
- Illeris, K. (2015). Læring, Samfundslitteratur. Illeris, K. Samfundslitteratur.
- Katznelson, N. Sørensen, N.U. Illeris, K. (2020). Unges motivation og læring. Hans Reitzels forlag.
- KL (u.å.(a)). Testværktøj til vejledere, læringsstilstest. Hentet fra <https://kortlink.dk/kl/2rx25>
- KL (u.å.(b)). Materiale til fastholdelse på social- og sundhedsuddannelserne. Hentet fra <https://kortlink.dk/kl/2egu8>
- KP (u.å.). Mening i overgangen mellem skole og Oplæring - Et CEVEU-forskningsprojekt. Hentet fra <https://kortlink.dk/kp/2rx26>

- Lausch, B., Jakobsen, K. H., Sørensen, K. H. (2014). Feedback i erhvervsuddannelserne. Dafolo.
- Lehn, S. (2023). Tværprofessionelt samarbejde i sundhedspraksis. 2. udgave. Munksgaard.
- MANTRA (2024). Fra migrant til SOSU-aspirant. Aarhus Universitet.
- Meldgaard, I. (2019). Anerkendende kommunikation - med empatien som vejviser. Frydenlund.
- Qvortrup, L., Wistoft, K. (2024). Trivsel og mistrivsel – Mellem offergørelse og kompetencegørelse. Dafolo.
- Rasmussen, M. (2014). Læring og vejledning i praksis. Akademisk Forlag.
- Retsinformation (2024a). Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent. Hentet fra <https://kortlink.dk/retsinformation/2rx27>.
- Retsinformation (2024b). Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper. Hentet fra <https://kortlink.dk/retsinformation/2rx28>.
- Rosenberg, M.B. (2005). Ikkevoldelig kommunikation. Borgen.
- Social- og Boligstyrelsen. (2017). Frokost på institutionen [Film].
- Tolstrup, M. (2021). Samskabende vejledning. Dansk Psykologisk Forlag.
- Trillingsgaard, A. (2017). Feedback gentænkt. Dansk Psykologisk Forlag.
- Tulin, C. (2014). Dokumenter og skriv. Munksgaard.
- Ågård, D. (2014). Motivation. Frydenlund.